

**ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ
ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΣΕ ΣΤΕΛΕΧΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ**

ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΣΔΟ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ
ΣΤΕΛΕΧΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΤΕΤΟΙΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ Σ.Δ.Ο. ΤΟΥ ΤΕΙ
ΠΑΤΡΩΝ**

**ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ**

Γ.ΡΑΒΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**Χ.ΣΜΥΡΝΙΩΤΗ
Ο.ΦΩΤΟΥ
Α.ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1785
----------------------	------

' Στη μικρή μου ηλικία αισθανόμουν
δέος για τον άνθρωπο και τον θαύμαζα.
Αργότερα είχα το θάρρος να τον κρίνω.
Σήμερα, αν το κατακρίνω,
θράσος έχω ή δύναμη ; '

ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΠΡΟΛΟΓΟ

Αν και η εργασία αυτή αποτελεί ένα ακόμα "επιπόδιο" στο δρόμο μας για το επιτυχίο, ολοκληρώθηκε αφήτοχτας μας με τις καλύτερες και πιστεύουμε με τις πιο ανεξίτηλες εμπειρίες και αναμνήσεις από το χώρο του Σ.Ε.Δ.

Ήταν η αφορμή να συνεργαστούμε όλη η ομάδα, να συλλέξουμε στοιχεία, να χαράξουμε κοινό πλάνο δράσης, να αναλύσουμε το υλικό των ερευνηματολογίων των επιχειρήσεων και τέλος να τα συνδιάσουμε όλα μαζί ώστε να καταγραφούν με ορθό τρόπο δημιουργώντας μία εργασία που να μπορεί να διαβαστεί.

Από τη θέση αυτή θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τον καθηγητή *Κ. Γεώργιο Ραβασσάπουλο* για την καθοδήγηση και την πολύτιμη βοήθειά του που μας πρόσφερε κατά τη διάρκεια της εργασίας αυτής.

Επίσης ευχαριστούμε θερμά τον καθηγητή *Κ. Παύλο Χατζηκωνσταντίνου* για τις πολύτιμες πληροφορίες που μας έδωσε σχετικά με το εργαστήριο Η/Υ της Σ.Δ.Θ.

Είσοο σημαντικά ήταν τα στοιχεία που μας έδωσαν οι καθηγητές *Κ. Β. Καρούσου* και ο *Κ. Κ. Κοιμώσης* και γι' αυτού τους ευχαριστούμε θερμά για αυτά που μας πρόσφεραν.

Τέλος θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους τους επιχειρηματίες που μας δέχθηκαν αφιερώνοντας μας λίγο από τον πολύτιμο χρόνο τους. Χωρίς αυτούς η ολοκλήρωση της εργασίας μας θα ήταν αδύνατη.

Όσοι αφορά αυτού που δεν θέλησαν μια συνάντηση μαζί μας, τους ευχαριστούμε χωρίς να κρατάμε κακία .

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο σύγχρονο περιβάλλον μιας Βιομηχανικής ή Εμπορικής επιχείρησης ο ρόλος της μηχανογράφησης είναι πολύ ζωτικός και δυναμικός.

Με την αλματώδη πρόοδο της τεχνολογίας των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών τα τελευταία χρόνια, η μηχανογράφηση έπαψε να είναι πα απλώς το τμήμα ή η υπηρεσία όπου γίνεται η επεξεργασία στοιχείων, εκτός από αυτό, είναι και υπηρεσία παροχής πληροφοριών για όλες τις δραστηριότητες της επιχείρησης.

Στον σύγχρονο και μάλιστα στο δυναμικό επιχειρηματικό κόσμο που ζούμε, η έγκαιρη, γρήγορη και σωστή πληροφόρηση είναι απαραίτητη για τη διοίκηση και λειτουργία των επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτό πλέον δεν γίνεται αναφορά μόνο για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μηχανογραφικών προγραμμάτων επεξεργασίας στοιχείων, αλλά και για ολοκληρωμένα προγράμματα πληροφοριών που αφορούν γενικά την λειτουργία της επιχείρησης (Διοίκηση λειτουργία, διάθεση προϊόντων κ.λπ.).

Οι δυνατότητες των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών αξιοποιήθηκαν όταν άρχισαν να ξεπερνούν το πρώτο πειραματικό στάδιο και προωθήθηκαν από τους κατασκευαστές τους για πώληση στο εμπόριο. Η αξιοποίηση αυτή στηρίχθηκε στην αντιμετώπιση των πολλαπλών και πολύπλοκων προβλημάτων που παρουσιάστηκαν στις επιχειρήσεις από την καινούργια πραγματικότητα όπως αυτή είχε διαμορφωθεί μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Οι δυνατότητες αυτές των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών αφορούσαν και αφορούν τόσο την ορθότητα των αποτελεσμάτων όσο και την ταχύτερη επεξεργασία ενός πολύ μεγάλου όγκου δεδομένων.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

Ο Ηλεκτρονικός Υπολογιστής, χρησιμοποιήθηκε σαν μέσο για τον υπολογισμό και την έκδοση τιμολογίων, την λογιστική παρακολούθηση των αποθεμάτων, τον υπολογισμό και έκδοση της μισθοδοσίας και άλλα.

Ήταν φυσικό λοιπόν η Μηχανογράφηση, αρχικά, να ενταχθεί στο τμήμα των Οικονομικών Υπηρεσιών της επιχείρησης, μια και για την εποχή αυτή οι υπηρεσίες που μπορούσε να προσφέρει αφορούσαν το τμήμα αυτό.

Σταδιακά όμως, αφού ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη μηχανογραφικών συστημάτων των σχετικών με την επεξεργασία οικονομικών στοιχείων, ζητήθηκε η μηχανογράφηση να προσφέρει τις υπηρεσίες της και από την πλευρά της επεξεργασίας στοιχείων αλλά και της παροχής πληροφοριών και σ' άλλους τομείς της επιχείρησης, όπως το τμήμα του Προσωπικού, των Πωλήσεων, της Παραγωγής κ.λπ. Έτσι ο ορίζοντας της μηχανογράφησης άρχισε να διευρύνεται και να καλύπτει όλο το φάσμα των λειτουργιών της επιχείρησης.

Η ραγδαία όμως, εξέλιξη της τεχνολογίας των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και η άμεση προσφορά της στην αύξηση της παραγωγικότητας, πρόσφεραν μια καινούργια διάσταση στο ρόλο της μηχανογράφησης.

Έτσι λοιπόν η μηχανογράφηση άρχισε να προσφέρει και να εισάγει σύγχρονη τεχνολογία στην επιχείρηση, με γνώμονα πάντα την αποτελεσματικότερη λειτουργία των διαφόρων τμημάτων της. Έτσι η μηχανογράφηση ανέλαβε την επιλογή και υποστήριξη Προσωπικών Υπολογιστών για υπολογισμούς, επεξεργασία κειμένων, δημιουργία επιμέρους τραπεζών πληροφοριών κ.λπ.

Μετά από αυτή την πρόχειρη ιστορική αναδρομή βλέπουμε πόσο ριζικά έχει αλλάξει ο ρόλος της μηχανογράφησης σε όλο το σύστημα μιας επιχείρησης.

Γι' αυτό σήμερα σε πολλές επιχειρήσεις η μηχανογράφηση έπαψε να αποτελεί ένα κομμάτι του Οικονομικού τμήματος αλλά να αποτελεί

μια ξεχωριστή υπηρεσία που αναφέρεται και στη Γενική Διεύθυνση της επιχείρησης.

Βέβαια η θέση της μηχανογράφησης στην επιχείρηση εξαρτάται από το μέγεθος της επιχείρησης και το οργανόγραμμά της, αλλά και η αντίληψη που επικρατεί σ'αυτήν σχετικά με το ρόλο της.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Λόγω της γρήγορης ανάπτυξης της μηχανογράφησης και των αυξανόμενων απαιτήσεων των επιχειρήσεων, δημιουργήθηκε η ανάγκη δημιουργίας ειδικευμένων στελεχών.

Γι' αυτό με την εργασία αυτή θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε τις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από στελέχη μηχανογράφησης σε συνδιασμό με την εκπαίδευση τέτοιων στελεχών από τη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι.

Θέλοντας λοιπόν να γνωρίσουμε από κοντά τα προβλήματα και τις ανάγκες των σύγχρονων Ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καταλήξαμε στη σύνταξη ενός ερωτηματολογίου προσπαθώντας να συλλέξουμε πληροφορίες έτσι ώστε να διατυπώσουμε κάποια συμπεράσματα.

Θεωρήσαμε ότι οι ερωτήσεις αυτές που επιλέξαμε για την σύνταξη του ερωτηματολογίου ήταν αυτές οι οποίες κατά την γνώμη μας θα μας οδηγούσαν στην καλύτερη μελέτη του θέματος και θα αποτελούσαν τον κεντρικό άξονα γύρω από τον οποίο θα περιστρεφόταν η εργασία μας.

Έτσι λοιπόν ήρθαμε σε επαφή με έναν αρκετά σημαντικό αριθμό επιχειρηματιών με τους οποίους είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε γύρω από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν όχι μόνο σε επίπεδο μηχανογράφησης - λογιστηρίου αλλά και σε γενικότερο επίπεδο.

Ο κύριος αριθμός των επιχειρηματιών μας δέχθηκε με ιδιαίτερη προθυμία αφού όπως αποδείχθηκε είχαν την ανάγκη να μιλήσουν και να εκφράσουν τα παράπονα και τα προβλήματά τους.

Είναι παραδεκτό ότι οι επιχειρήσεις πλέον άρχισαν να κατανοούν τον ρόλο κάποιων εκπαιδευτικών φορέων γιατί οι ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις του Οικονομικού κλάδου άρχισαν να γίνονται πρεσπικές.

Αναλυτικότερα : Η καθιέρωση του ΕΓ.Λ.Σ και οι αλλαγές του Κ.Β.Σ (ενημέρωση ανά 15θήμερο κ.ά.) ώθησαν τις επιχειρήσεις σε αναζήτηση ειδικευμένων στελεχών, άτομα δηλαδή που θα είχαν τις θεωρητικές γνώσεις σε Λογιστικά - Η/Υ αλλά και μια αρκετή καλή πρακτική εξοικείωση από το χώρο εκπαίδευσής τους.

Τέτοιος φορέας εκπαίδευσης είναι και η Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι η οποία κατά την προσωπική μας άποψη προσφέρει περισσότερο από οτιδήποτε άλλο αυτό τον συνδυασμό των θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων έτσι ώστε οι απόφοιτοι του να είναι κατάλληλοι να καλύψουν τις σύγχρονες ανάγκες των επιχειρήσεων.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	_____
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	_____
3.	Τ.Κ.	:	_____
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	_____
5.	F.A.X.	:	_____
6.	A.Φ.Μ.	:	_____
7.	Δ.Ο.Υ.	:	_____
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	_____
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	_____
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	_____

ΑΤΟΜΙΚΗ Ο.Ε. Ε.Ε. ΕΠΕ ΣΥΝ/ΜΟΣ Α.Ε.

- 1.** Έχετε μηχανογράφηση στην επιχείρησή σας;

Ναι

Όχι

2. Αν ναι από πότε και ποιές λειτουργίες έχετε μηχανογραφήσει

Έτος

Γεν. Λογιστική Παραγωγή Αποθήκη Πελάτες

Προμηθευτές Τιμολόγηση Πάγια Αξιόγραφα

3. Ποιό ήταν το κίνητρο που σας οδήγησε στην μηχανογράφηση της επιχείρησής σας

1. _____

2. _____

3. _____

4. Τι προβλήματα συναντήσατε όταν μηχανογραφήσατε την επιχείρησή σας

Κόστος Μηχανημάτων Κόστος Προγραμμάτων

Εκμάθηση Προγράμματος Ειδίκευση Προσωπικού

5. Έχοντας μηχανογράφηση στην επιχείρησή σας πιστεύετε ότι πλεονεκτείτε έναντι των άλλων επιχειρήσεων;

Ναι Όχι

6. Ποιά κατά την γνώμη σας είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της μηχανογραφικής τήρησης βιβλίων έναντι του χειρόγραφου συστήματος;

Πλεονεκτήματα

Μειονεκτήματα

1 _____

1 _____

2 _____

2 _____

3 _____

3 _____

4 _____

4 _____

7. Ο χειρισμός του Η/Υ γίνεται από ειδικευμένο προσωπικό;

Ναι Όχι

8. Αν αποφασίζατε να προσλάβετε προσωπικό τι γνώσεις θα προτιμούσατε να έχει:

Απόφοιτος Γενικού Λυκείου Απόφοιτος Τεχνικού Λυκείου

Απόφοιτος Πολυκλ. Λυκείου Απόφοιτος Ιδιωτικής Σχολής

Απόφοιτος Τ.Ε.Ι. Απόφοιτος Α.Ε.Ι.

9. Τι γνωρίζετε για την κατάρτιση των αποφοίτων του Τ.Ε.Ι. Λογιστών πάνω στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές-Λογιστικά και πόσο πιστεύετε ότι ένας απόφοιτος του Τ.Ε.Ι. είναι κατάλληλος για να εργαστεί στην επιχείρησή σας

10. Ποιά στοιχεία πρέπει να έχει κατά την γνώμη σας ο υπάλληλος που θα προσλάβετε ώστε να είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες της μηχανογράφησης

α) Γνώσεις αντικειμένου	☐	στ) Παραγωγικότητα	☐
β) Ανάπτυξη Πρωτοβουλίας	☐	ζ) Ομαδικότητα	☐
γ) Συνεργασία	☐	η) Αντίληψη αντικειμένου	☐
δ) Ταχύτητα	☐	θ) Παρουσία	☐
ε) Υπευθυνότητα	☐		

11. Πόσο σημαντικό είναι ο υπάλληλος της μηχανογράφησης να μην είναι απλός χρήστης αλλά να έχει γενικότερες γνώσεις Η/Υ.

- Πολύ Μέτρια Καθόλου

- 12 Θα προσλαμβάνετε στην επιχείρησή σας ειδικευμένο προσωπικό για τον χειρισμό Η/Υ αγνοώντας το κόστος

Ναι Όχι

13. Ποιός επέλεξε τον μηχανολογικό εξοπλισμό δηλαδή πόσα και ποιά μηχανήματα χρειάζεστε:

Επιχειρηματίας Λογιστής Προγραμματιστές

1. _____ 2. _____ 3. _____

14. Πόσους υπάλληλους έχετε στην μηχανογράφηση κατά τίτλο σπουδών

Απόφοιτος Γενικού Λυκείου Απόφοιτος Ιδιωτικής Σχολής

Απόφοιτος Τ.Ε.Λ. Απόφοιτος Τ.Ε.Ι.

Απόφοιτος Ε.Π.Λ. Απόφοιτος Α.Ε.Ι.

15. Σας ενδιαφέρει η επαγγελματική εμπειρία των στελεχών σας

Ναι Όχι

16. Ποιά η επαγγελματική εμπειρία των στελεχών σας

Πολύ Καλή Καλή Μέτρια Καθόλου

17. Το φύλο παίζει ρόλο στην επιλογή των υπαλλήλων σας

Ναι Όχι

18. Εσείς τι ηλικίες ατόμων έχετε προσλάβει στην επιχείρησή σας και τι φύλο:

	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
18-25	☐	☐	36-40 ☐	☐
26-30	☐	☐	41-50 ☐	☐
31-35	☐	☐	51-65 ☐	☐

19. Γίνεται επιμόρφωση των στελεχών σας πάνω στο αντικείμενο που ασχολούνται:

Συχνά Σπάνια Καθόλου

20. Τα στελέχη σας ασχολούνται με θέματα πάνω στους Η/Υ και εκτός ώρας εργασίας

Ναι Όχι Δεν γνωρίζω

21. Έχουν ατομικά προσωπικό υπολογιστή

Ναι Όχι Δεν γνωρίζω

22. Προτιμάτε στελέχη που έχουν παράλληλα γνώσεις Η/Υ και Λογιστικών

Ναι Όχι

23. Με ποιό τρόπο και από που βρίσκετε καινούργια στελέχη για την επιχείρησή σας

Ο.Α.Ε.Δ.	☐	Γραμματείες Α.Ε.Ι.	☐
Γραμματείες Λυκείων	☐	Προτάσεις από γνωστούς	☐
Γραμματείες Τ.Ε.Ι.	☐	Άγγελιες	☐

24. Θα προτιμούσατε να έχετε στην επιχείρησή σας διάφορες κατηγορίες στελεχών στο τμήμα της μηχανογράφησης

Χειριστή προγράμματος	☐	Προγραμματιστή	☐
Χειριστή προγράμματος & γνώστη πάνω σε θέματα Η/Υ	☐	Αναλυτή - Προγραμματιστή	☐

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΡΑΝΝΙΑ Α.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΣΟΥΔΑΣ 31 ΠΑΤΡΑ
3.	Τ.Κ.	:	26334
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	335-802
5.	F.AX	:	341-572
6.	A.Φ.Μ.	:	94052282
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Γ' ΠΑΤΡΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΠΛΕΚΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΔΟΥΡΟΣ Α.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ 80
3.	Τ.Κ.	:	26331
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	224-113
5.	F.AX	:	226-283
6.	A.Φ.Μ.	:	94036451
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Γ' ΠΑΤΡΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙ ΜΩΡΑΙΤΗ Ο.Ε
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΠΑΡ. ΤΡΙΤΑΙΟΥ 27 ΑΡ.15
3.	Τ.Κ.	:	26442
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	653-732 - 734
5.	F.AX.	:	653735
6.	Α.Φ.Μ.	:	91442865
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Α Π Α Τ Ρ Ω Ν
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΔΙΑΝΟΜΗ & ΕΜΠΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΤΟΥΡΙΣΤ. ΞΕΝ/ΚΑ ΣΥΓ/ΤΑ ΑΤΕ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΙΦΟΡΕΙΚΩΝ
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	23-390
5.	F.AX.	:	
6.	Α.Φ.Μ.	:	
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΚΑΤΩ ΑΧΑΙΑΣ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΚΑΛΤΣΟΠΟΠΑ ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΙ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΝΤΙΡΡΙΟ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ
3.	Τ.Κ.	:	30020
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	0634 31455
5.	F.AX.	:	0634 31457
6.	A.Φ.Μ.	:	94009332
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΔΡ. ΚΑΛΤΣΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΒΕΕ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΕΠΕ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	Β.ΗΠΕΙΡΟΥ 188
3.	Τ.Κ.	:	26222
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	333-223 322-913
5.	F.AX.	:	342-128
6.	A.Φ.Μ.	:	95177560
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΒΠΑΤΡΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΑ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ - ΖΑΝΤΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΕΠΕ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	COMPUTER LINE ΠΑΤΡΑΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΜΑΙΖΩΝΟΣ 94
3	Τ.Κ.	:	26221
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	270239
5	F.AX	:	221844
6	A.Φ.Μ.	:	95483341
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΒΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡ.ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛ.
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΕΠΕ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙ ΛΕΩΝ ΠΡΟΔΡΟΜΙΔΗ Ο.Ε
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΥΛΙΔΟΣ 2 ΠΑΤΡΑ
3	Τ.Κ.	:	26332
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	331-317
5	F.AX	:	331-317
6	A.Φ.Μ.	:	91421396
7	Δ.Ο.Υ.	:	Γ' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙΔΟΥΒΡΗ Α.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΜΑΙΖΩΝΟΣ 54 - 56
3	Τ.Κ.	:	26221
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	278-040
5	F.AX	:	271-833
6	Α.Φ.Μ.	:	94135164
7	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡ.ΣΥΣΚΕΥΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ Α.Ε.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΜΑΙΖΩΝΟΣ 72
3	Τ.Κ.	:	26221
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	277-989
5	F.AX	:	278-243
6	Α.Φ.Μ.	:	94016882
7	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΔΕΝΑΖΗ - ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ο.Ε
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΦΩΚΑΙΑΣ 4 ΠΑΤΡΑ
3	Τ.Κ.	:	26226
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	331-792 / 332630
5	F.AX	:	327-320
6	A.Φ.Μ.	:	91789166
7	Δ.Ο.Υ.	:	Γ ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΓΥΝΑΙΚ. ΕΣΩΡΟΥΧΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΑ Α.Ε
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΠΑΤΡΑ ΚΡΥΑ - ΓΤΕΩΝ
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	520397
5	F.AX	:	523554
6	A.Φ.Μ.	:	94045320
7	Δ.Ο.Υ.	:	Β' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΡΤΟΥ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	Π ΚΟΥΛΗΣ ΑΒΕΕ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΗΦΑΙΣΤΟΥ 4 ΠΑΤΡΑ
3	ΤΚ	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	226-601
5	FAX	:	
6	ΑΦΜ	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΓΡΑΦ.ΤΕΧΝΕΣ-ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΙΜΜΕ ΕΠΕ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	Ν.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ-ΑΘΗΝΩΝ 210
3	ΤΚ	:	26443
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	061-652363-5
5	FAX	:	061-652362
6	ΑΦΜ	:	95156089
7	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΕΠΕ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΜΠΕΛΟΥΣΗΣ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΠΛΑΤΑΝΙ - ΠΑΤΡΩΝ
3.	Τ.Κ.	:	26 500
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	991878 - 991627
5.	F.A.X.	:	992012
6.	A.Φ.Μ.	:	94248287
7.	Δ.Ο.Υ.	:	A' ΠΑΤΡΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΠΕΞΕΥΣΚΕΞΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΑΒΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΣΗΜ ΦΩΤΗΛΑ 59
3.	Τ.Κ.	:	26224
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	337-531
5.	F.A.X.	:	
6.	A.Φ.Μ.	:	40903441
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Γ' ΠΑΤΡΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΜΗΧΑΝΟΓΡ. - ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΤΟΜΙΚΗ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΠΑΝΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕΒΕ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΚΤΗ ΔΥΜΑΙΩΝ 46 - ΠΑΤΡΑ
3	Τ.Κ.	:	26 333
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	322-055 324-730
5	F.AX.	:	331-101
6	Α.Φ.Μ.	:	94087174
7	Δ.Ο.Υ.	:	Β' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	DRESCO ΕΠΕ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΚΟΡΙΝΘΟΥ 380 ΠΑΤΡΑ
3	Τ.Κ.	:	26 222
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	334-603
5	F.AX.	:	312-175
6	Α.Φ.Μ.	:	95057862
7	Δ.Ο.Υ.	:	Β' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΕΠΕ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΣΥΝ. ΕΠΙΠΛ. ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΠΑΤΡΑΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΓΙΩΝ ΣΑΡΑΝΤΑ ΑΡ. 3
3	Τ.Κ.	:	26 222
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	326-876 342-961
5	FAX	:	327-163
6	AΦΜ	:	11643662
7	Δ.Ο.Υ.	:	Β' ΠΑΤΡΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΜΠΑΗΣ ΠΑΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΚΑΣΤΡΙΣΟΓΙΑΣ & ΖΙΝΝΗΣ 6
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	75-617
5	FAX	:	75-617
6	AΦΜ	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠ. ΥΔΡΑΥΛ. ΚΕΝΤΡ. ΘΕΡΜ.
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΓΟΥΝΑΡΗ ΙΩΑΝΝΙΝΑ
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	78-583
5	F.AX	:	
6	A.Φ.Μ.	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΕΠΕ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΗΠΕΙΡΟΣ Τ.Υ. Α.Ε
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ 6 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	70-706
5	F.AX	:	30-602
6	A.Φ.Μ.	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΙΔΙΩΤ. ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΔΩΔΩΝΗ Α.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΤΑΓΜ. ΚΩΣΤΑΚΗ1 ΕΛΕΟΥΣΑ
3	Τ.Κ.	:	45 500
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	61-388
5	FAX	:	
6	Α.Φ.Μ.	:	94021474
7	Δ.Ο.Υ.	:	Β' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΝΑΠΤ. ΠΙΣΤΩΤ.ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΤΖΑΒΕΛΑ 11 Β
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	30520
5	FAX	:	29921
6	Α.Φ.Μ.	:	96069060
7	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΠΟΥΤΕΤΣΗ 17Α
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	26-300
5	FAX	:	34-862
6	ΑΦΜ	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΚΔΟΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΤΟΜΙΚΗ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΟΥΚΑΝΕΛΗΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 19
3	Τ.Κ.	:	453 32
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	28-440
5	FAX	:	
6	ΑΦΜ	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΑΘΛΗΤ. ΕΙΔΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΤΟΜΙΚΗ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	GLASS CLEANING ABEE
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	N. ΕΓΝΑΤΙΑ 336
3.	T.K.	:	542 48
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	312-757
5.	F.AX.	:	307-343
6.	A.Φ.Μ.	:	94343647
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Φ.Α.Ε.Θ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΠΑΡΑΓΩΓΗ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΕ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΚΑΜΗΝΑΣ ΔΗΜ & ΣΙΑ ΟΕ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ 12
3.	T.K.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	27-554
5.	F.AX.	:	
6.	A.Φ.Μ.	:	81317040
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΟΕ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΗΒΙΩ Α.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	10ο ΧΙΛ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΑΘΗΝΩΝ
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	91-101
5.	FAX	:	
6.	ΑΦ.Μ.	:	
7.	Δ.Ο.Υ.	:	
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΜΑΡΜΑΡΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙ Γ. ΘΕΟΔΩΡΗ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	6ο ΧΙΛ. ΑΘΗΝΩΝ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	
5.	FAX	:	
6.	ΑΦ.Μ.	:	
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΑΛΟΥΜΙΝΙΑ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	COMPUTER INFORMATION
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΥ 18 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	
5	F.A.X	:	
6	A.Φ.Μ.	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΑ Η/Υ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΠΣΙ ΠΙΝΔΟΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΡΟΔΟΤΟΠΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
3	Τ.Κ.	:	45 500
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	57 501
5	F.A.X	:	
6	A.Φ.Μ.	:	96033026
7	Δ.Ο.Υ.	:	Β' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	Μ ΜΠΑΚΑΛΙΟΣ Α.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	Ν. ΣΑΝΤΑ ΚΙΛΚΙΣ
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	0341- 64 - 292
5	FAX	:	
6	Α.Φ.Μ.	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜΗΧ.ΤΑΠΗΤΩΝ -ΜΟΚΕΤΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΜΠΑΡΜΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΖΕΡΒΑ 24
3	Τ.Κ.	:	
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	78-883
5	FAX	:	
6	Α.Φ.Μ.	:	27381129
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΜΕΤΣΟΒΟΥ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΤΟΜΙΚΗ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΓΡΗΓ.ΜΑΧΑΙΡΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	Δ.ΔΟΥΛΗ 11
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	32453 - 37492
5.	F.AX.	:	
6.	A.Φ.Μ.	:	82658285
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Β' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΛΑΛΕΥΡΩΝ - ΑΡΤΟΠΟΙΑΣ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ 11
3.	Τ.Κ.	:	45 332
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	40009 - 39820
5.	F.AX.	:	39820
6.	A.Φ.Μ.	:	82820404
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Β' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΚΑΜΗΝΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ 10
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	28874
5.	F.AX.	:	
6.	A.Φ.Μ.	:	
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΠΑΤΩΜΑΤΑ ΠΑΡΚΕ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΤΟΜΙΚΗ

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΦΩΤΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΟΠΛΑΡΧ.ΠΟΥΤΕΤΣΗ 12
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	30-040
5.	F.AX.	:	
6.	A.Φ.Μ.	:	41260489
7.	Δ.Ο.Υ.	:	Α' ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠ ΤΑΠΗΤΩΝ - ΜΟΚΕΤΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΤΟΜΙΚΗ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ & ΥΙΟΣ Ο.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΝΔΡΟΥ 10
3	Τ.Κ.	:	68100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	26544 - 32698
5	F.AX.	:	32698
6	AΦ.Μ.	:	81899624
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Ο.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΛΕΩΦ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 14
3	Τ.Κ.	:	68100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	31-252
5	F.AX.	:	
6	AΦ.Μ.	:	81899476
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΚΟΥΡΚΟΥΛΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΒΙΖΥΗΣ 14
3	Τ.Κ.	:	68100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	33-547
5	F.A.X.	:	
6	A.Φ.Μ.	:	93547019
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠ ΚΑΥΣΙΜΩΝ & ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ε.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΟΚ Α.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	2ο ΧΙΛ. ΑΛΕΞ/ΛΗΣ ΑΒΑΝΤΟΣ
3	Τ.Κ.	:	68100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	24373
5	F.A.X.	:	
6	A.Φ.Μ.	:	94274780
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΠΑΡΑΓΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙΝΙΚΟΛΑΙΔΗ Ο.Ε
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 265
3	Τ.Κ.	:	68100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	26596
5	F.AX	:	
6	AΦ.M	:	
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΒΑΧΑΡΙΔΗΣ - ΤΣΙΦΤΣΙΔΗΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 31
3	Τ.Κ.	:	68100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	20222
5	F.AX	:	
6	AΦ.M	:	82164629
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΡΓΑΣ. ΚΡΟΥΑΣΑΝ - ΣΦΟΛΙΑΤΑΣ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΜΑΡΙΝΑ ΠΕΝΝΙΔΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ & ΜΑΖΑΡΑΚΗ
3.	Τ.Κ.	:	68100
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	24425
5.	F.AX.	:	
6.	AΦ.M.	:	
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑΣΤ.
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 120
3.	Τ.Κ.	:	68100
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	24-100
5.	F.AX.	:	26-100
6.	AΦ.M.	:	93320071
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΑΝΤΙΠΡ. ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ε.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΜΑΙΣΤΡΟΥ Α.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	2ο ΧΙΛ. ΑΒΑΝΤΟΣ
3.	Τ.Κ.	:	68100
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	24-373
5.	F.AX.	:	23-691
6.	ΑΦΜ	:	94274570
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΤΗΝ/ΚΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΣΑΚΑΛΙΔΗΣ Α.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΘΗΒΩΝ 228 ΑΘΗΝΑ
3.	Τ.Κ.	:	18233
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	4932002
5.	F.AX.	:	4926059
6.	ΑΦΜ	:	94114181
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΦΑΕ ΠΕΙΡΑΙΑ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΟΚΕΤΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΜΑΡΙΑ ΚΟΝΤΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 16
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	4917712
5.	FAX	:	
6.	ΑΦΜ	:	81647144
7.	Δ.Ο.Υ.	:	
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΑ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΔΕΛΤΑ ΒΙΟΜΗΧ. ΓΑΛΑΚΤΟΣ Α.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59 ΑΘΗΝΑ
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	3215784 - 3459611
5.	FAX	:	
6.	ΑΦΜ	:	94023387
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΦΑΒΕ ΑΘΗΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΑ ΓΑΛΑΚΤ. ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	Β.ΚΑΡΠΠΑΔΗΣ ΥΙΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΛΑΓΚΑΔΑ 48
3.	Τ.Κ.	:	11 855
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	3470670
5.	F.AX.	:	
6.	AΦ.M.	:	91140039
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΙΣΤ ΑΘΗΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΦΑΓΕ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	FAMAR A.B.E.
2.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	Π.ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ 7 ΑΘΗΝΑ
3.	Τ.Κ.	:	
4.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	9388900
5.	F.AX.	:	9388800
6.	AΦ.M.	:	94112882
7.	Δ.Ο.Υ.	:	ΦΑΒΕ ΑΘΗΝΩΝ
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜ.ΦΑΡΜΑΚΩΝ-ΚΑΛ/ΝΤΙΚΩΝ
9.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙ ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΙ & ΣΙΑ Ο.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΜΥΚΗΝΕΣ ΑΡΓΟΥΣ
3	Τ.Κ.	:	21 200
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	0751 66165
5	F.AX.	:	0751 66581
6	Α.Φ.Μ.	:	81657727
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΡΓΟΥΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΔΙΑΝΟΜΗ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	Μ. ΚΟΥΛΟΥΡΙΔΗΣ ΕΠΕ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΛΕΩΦ. ΑΡΓΟΥΣ 23 - ΝΑΥΠΛΙΟ
3	Τ.Κ.	:	21 100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	0752 - 24239
5	F.AX.	:	0752 - 22661
6	Α.Φ.Μ.	:	95277441
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΝΑΥΠΛΙΟΥ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΑΝΤΙΠ. ΕΙΣ. ΕΜΠΟΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΕΣ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΕΠΕ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΜΠΟΖΙΟΝΕΛΟΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΚΟΒΑ ΑΡΓΟΥΣ
3	Τ.Κ.	:	21 200
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	20 - 183
5	F.AX.	:	
6	Α.Φ.Μ.	:	94377614
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΑΡΓΟΥΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΝΩΠΑ ΚΑΤΕΨΥΓΤΜ ΠΡΟΙΟΝΤΑ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙ ΓΕΩΡΓΑ & ΣΙΑ Ο.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΠΑΛΑΙΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ ΝΑΥΠΛΙΑΣ
3	Τ.Κ.	:	21 059
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	0753 - 41150
5	F.AX.	:	0753 - 41085
6	Α.Φ.Μ.	:	81342987
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΝΑΥΠΛΙΟΥ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΛΑΝΤΙΚΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙ Ι ΖΑΙΜΗ Α.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ 41 ΘΕΣΣ/ΚΗ
3	Τ.Κ.	:	54 623
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	231376
5	F.AX.	:	280-954
6	Α.Φ.Μ.	:	94096527
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΦΑΕ ΘΕΣΣ/ΚΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΑ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΑΦΟΙ ΣΑΜΟΥΡΚΑΣΙΔΗ Ο.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΑΠ. ΠΑΠΑΓΟΥ 2
3	Τ.Κ.	:	54 627
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	611108
5	F.AX.	:	3031 - 513293
6	Α.Φ.Μ.	:	91538642
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΝΕΑΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Ο.Ε.

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	ΣΚΛΗΦΑΣ ΠΑΥΛΟΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΝΑΥΠΛΙΟΥ 70 ΤΡΙΠΟΛΗ
3	Τ.Κ.	:	22100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	233726
5	F.AX.	:	233726
6	A.Φ.Μ.	:	32088896
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΤΡΙΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΕΜΠΟΡΙΑ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Β'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	ΑΤΟΜΙΚΗ

1	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	:	Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΟΣ Α.Ε.
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	:	ΚΕΡΑΣΙΤΣΑ ΤΡΙΠΟΛΗΣ
3	Τ.Κ.	:	22100
4	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	556-288 556-480
5	F.AX.	:	
6	A.Φ.Μ.	:	94017516
7	Δ.Ο.Υ.	:	ΤΡΙΠΟΛΗΣ
8	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	:	ΒΙΟΜ. ΚΕΡΑΜΟΤΟΥΒΛΟΠΟΙΑ
9	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	:	Γ'
10.	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	:	Α.Ε.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Αν και σε γενικά επίπεδα η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων έγινε ομαλά, δηλαδή συναντήσαμε ένα φιλικό και ευχάριστο κλίμα από πλευράς επιχειρησιακού κλάδου, δεν έλειψαν και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δημιουργήθηκε αντίστοιχα κλίμα καχυποψίας και ανασφάλειας.

Ένα μικρό ποσοστό από τις επιχειρήσεις που επισκεφτήκαμε μας δημιούργησαν κάποια προβλήματα σε επίπεδο συνεργασίας και εξυπηρέτησης.

Κάποιοι επιχειρηματίες εξέφρασαν τις φοβίες τους όσον αφορά την απάντηση του ερωτηματολογίου βρίσκοντας αρκετές δικαιολογίες όπως τελικά διαπιστώθηκε.

Οι δικαιολογίες μιλάνε από μόνες τους:

- ◆ Δήλωναν άγνοια για τα περισσότερα θέματα και μας παρέπεμπαν στον προϊστάμενο ή σε άλλα στελέχη του λογιστηρίου.
- ◆ Αυτοί με την σειρά τους αδυνατούσαν να μας εξυπηρετήσουν αν δεν ήταν παρόν ο επιχειρηματίας.
- ◆ Αναρμόδιοι υπάλληλοι αναλάμβαναν την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, γεγονός που μας δημιουργούσε την υπόνοια ότι τα στοιχεία είναι ανακριβή.
- ◆ Υπήρξε περίπτωση κατά την οποία επιχειρηματίας μας καλούσε σε αλεπάλληλα ραντεβού για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου

και το αποτέλεσμα ήταν αυτό το ερωτηματολόγιο να μην συμπληρωθεί ποτέ.

Οι λίγες αυτές εξαιρέσεις, ευτυχώς δεν αποτέλεσαν οριακό σημείο για την ολοκλήρωση της εργασίας μας, απλά επιβεβαιώθηκε ακόμα μια φορά ότι η έλλειψη τμήματος Δημοσίων Σχέσεων στις Ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελεί ακόμα μια αδυναμία του εσωτερικού επιχειρηματικού μας κόσμου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ερώτηση Νο 1

Σε ένα δείγμα **εξήντα (60)** επιχειρήσεων που αφορούν διάφορες πόλεις της Ελλάδας (**Αθήνα, Αλεξανδρούπολη, Άργος, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Ναύπλιο, Πάτρα, Τρίπολη**), είδαμε ότι οι **πενήντα (50)** επιχειρήσεις από αυτές έχουν μηχανογράφηση ενώ οι άλλες **δέκα (10)** μας έδειξαν την επιθυμία τους να μηχανογραφηθούν σύντομα.

Οι επιχειρήσεις αυτές ήταν διαφορετικών δραστηριοτήτων (Βιομηχανίες, Βιοτεχνίες, Εμπορικές, Παροχής Υπηρεσιών).

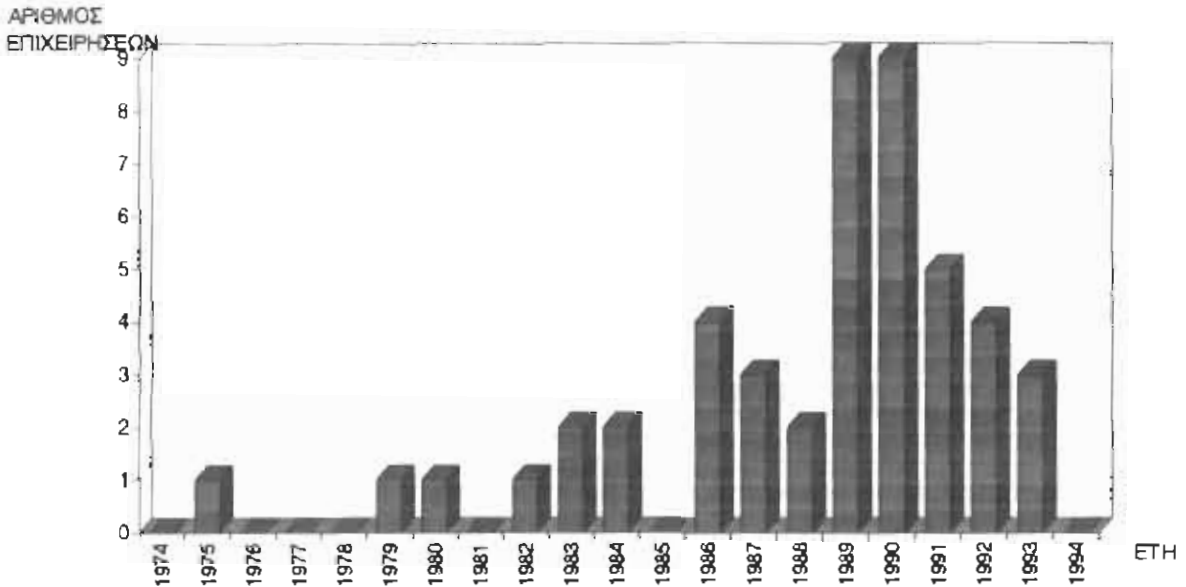
Μετά από επεξεργασία των δεδομένων που συλλέξαμε καταλήξαμε στα πιο κάτω συμπεράσματα:

Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός της απόκρυψης του Α.Φ.Μ. δώδεκα (12) επιχειρήσεων σε ένα σύνολο εξήντα (60), δηλαδή ένα ποσοστό 20% μας το απέκρυψε.

Οι επιχειρήσεις οι οποίες αρνήθηκαν να μας δώσουν τον Α.Φ.Μ. τους αποτελούσαν μικρές οικογενειακές μονάδες θα λέγαμε με έδρα κυρίως επαρχιακές πόλεις, στις οποίες η απουσία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συντελεί στο γεγονός της μειωμένης πληροφόρησης όσον αφορά την γνώση των προγραμμάτων σπουδών των αντίστοιχων τμημάτων.

Φυσικό επακόλουθο λοιπόν είναι η δημιουργία ενός κλίματος ανασφάλειας εκ μέρους των επιχειρηματιών οι οποίοι αντιμετώπισαν για πρώτη φορά ένα ερωτηματολόγιο το οποίο ζητούσε στοιχεία για την επιχειρησή τους. Μοιραία λοιπόν φοβήθηκαν μήπως τα ερωτηματολόγια μας έπεφταν σε χέρια που δεν έπρεπε (ΙΚΑ, Δ.Ο.Υ., Υ.Π.Ε.Δ.Α.).

Ερώτηση Νο 2

Σχήμα Νο1

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα παρουσιάζεται ο ρυθμός με τον οποίο οι **πενήντα (50)** αυτές επιχειρήσεις που ερευνήσαμε, ξεκίνησαν την μηχανογράφηση του λογιστηρίου τους.

Μέχρι το **1980** ελάχιστες ήταν οι επιχειρήσεις οι οποίες έκαναν το μεγάλο βήμα για τον εκσυγχρονισμό των λογιστηρίων τους.

Τρεις ήταν οι επιχειρήσεις που μηχανογραφήθηκαν πριν το **1980** και συγκεκριμένα μετά το **1975**. Αυτές οι τρεις επιχειρήσεις αποτελούν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες, όπου ο μεγάλος όγκος και η πολυπλοκότητα των εργασιών τις ανάγκασε να προβούν από πολύ νωρίς στον κόσμο της μηχανογράφησης.

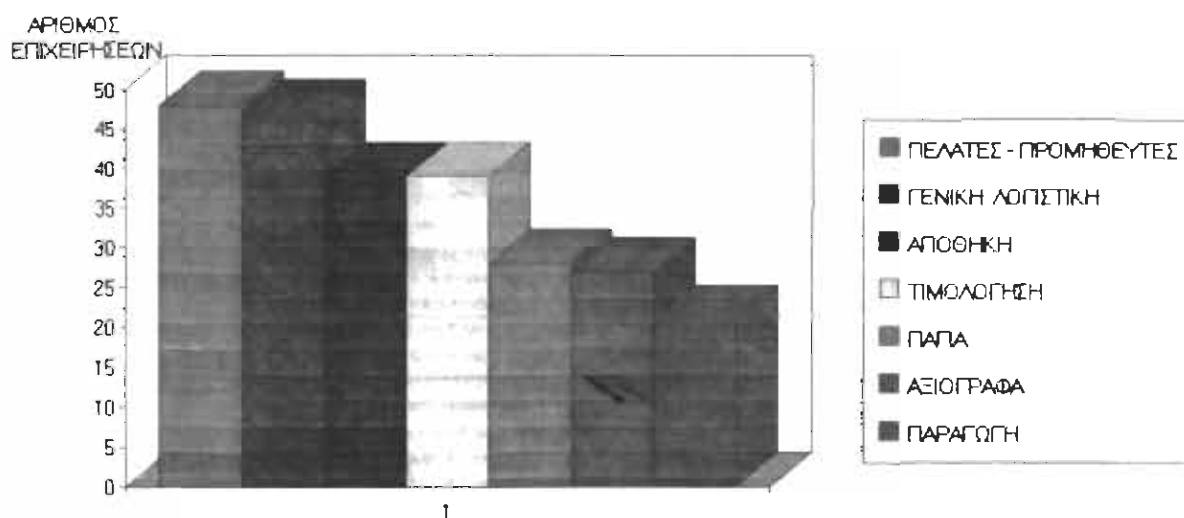
Ο κύριος όγκος των επιχειρήσεων που ερευνήσαμε ξεκίνησε την επαφή του με την μηχανογράφηση μετά το **1980**

Ιδιαίτερα μεγάλη άνθιση έχουμε την περίοδο από το **1985 - 1993** με αποκορύφωμα τα έτη **1989 και 1990** όπου σύμφωνα με το δείγμα μας **εννέα (9) επιχειρήσεις** ξεκίνησαν την μηχανογράφηση στο κάθε έτος αντίστοιχα.

ΛΕΓΤΟΥΡΓΙΕΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			
	ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ		ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	
	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΕΛΑΤΕΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	48	96%	2	4%
ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	47	94%	3	6%
ΑΠΟΘΗΚΗ	39	78%	11	22%
ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ	39	78%	11	22%
ΠΑΓΙΑ	28	56%	22	44%
ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ	27	54%	23	46%
ΠΑΡΑΓΩΓΗ	21	80.7%	5	19.3%

Πίνακας Νο1

Το ιστόγραμμα που ακολουθεί μας δίνει μια καλύτερη οπτική εικόνα των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την ερώτηση αυτή.

Σχήμα Νο 2

Από το σύνολο των πενήντα (50) επιχειρήσεων οι σαράντα επτά (47) από αυτές είχαν **πρόγραμμα Γενικής Λογιστικής** ποσοστό δηλαδή **94%** ενώ οι υπόλοιπες τρεις (3) δεν παρακολουθούσαν την Γενική Λογιστική μέσω Η/Υ (ποσοστό **6%**).

Ένα πρώτο συμπέρασμα που διαπιστώνουμε είναι ότι η χρονοβόρα και κοπιαστική διαδικασία ενημέρωσης των βιβλίων, καρτελών, καθολικών, κ.λπ. με το χειρόγραφο σύστημα οδήγησε τους επιχειρηματίες στην αγορά προγραμμάτων Γενικής Λογιστικής αγνοώντας τις περισσότερες φορές το κόστος αγοράς.

Είναι φανερό ότι οι περισσότεροι εκτίμησαν τις δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα που δίνονται σήμερα σε ένα καλό μηχανογραφημένο λογιστήριο.

Η ταχύτητα με την οποία μπορεί κανείς να φτάσει στο ζητούμενο καθώς επίσης και η ορθότητα των στοιχείων (αφού έχει προηγηθεί σωστή καταχώρηση) είναι εκπληκτική συγκρίνοντάς την με τον αντίστοιχο χρόνο που θα θέλαμε να αναγνώσουμε μια πληροφορία με το χειρόγραφο σύστημα.

Ο αριθμός των επιχειρήσεων που χρησιμοποιεί το **πρόγραμμα της παραγωγής** είναι μικρός σε σχέση με τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν Γενική Λογιστική.

ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ	26	52%
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ	16	32%
ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	5	10%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	3	6%

Πίνακας Νο 2

Έτσι από τις **πενήντα (50)** επιχειρήσεις που ερευνήσαμε οι δεκαέξι (16) ήταν εμπορικές, οι είκοσι έξι (26) ήταν βιομηχανικές, οι πέντε (5) παροχής υπηρεσιών ενώ οι υπόλοιπες τρεις (3) συνεταιρισμοί.

Από τις βιομηχανικές επιχειρήσεις οι είκοσι μία (21) είχαν πρόγραμμα παραγωγής ποσοστό δηλαδή **80,7%** ενώ οι πέντε (5) δεν χρησιμοποιούσαν πρόγραμμα παραγωγής (ποσοστό **19,3 %**). Αυτές οι πέντε (5) επιχειρήσεις όπως μας δήλωσαν σύντομα θα προχωρήσουν στην μηχανογράφηση και της παραγωγής, η καθυστέρηση αυτή οφειλόταν στο μεγάλο κόστος αγοράς, έμμεσα σ' αυτή τη περίπτωση συμπεραίνουμε τα εξής:

Αφού οι επιχειρήσεις αυτές είχαν πρόγραμμα Γενικής Λογιστικής αλλά δεν είχαν πρόγραμμα παραγωγής σημαίνει ότι δεν είχαν κάποιο πρόγραμμα από μεγάλη μηχανογραφική εταιρεία (πακέτο) αλλά προγράμματα από μεμονωμένους προγραμματιστές.

Οι βιομηχανικές αυτές επιχειρήσεις που είχαν πρόγραμμα παραγωγής ασχολούνταν με την μεταποίηση, επεξεργασία και την παραγωγή προϊόντων.

Η επόμενη μηχανογραφημένη λειτουργία είναι η **αποθήκη**, σε σύνολο πενήντα (50) επιχειρήσεων οι τριάντα εννέα (39) έχουν μηχανογραφημένη αποθήκη (ποσοστό **78%**) ενώ οι έντεκα (11) από αυτές δεν έχουν, (ποσοστό **22%**).

Οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν προγράμματα αποθήκης, όπως προαναφέραμε και στη λειτουργία της παραγωγής, είναι επιχειρήσεις μεταποίησης και επεξεργασίας αγαθών καθώς και εμπορικές με πολλά διαφορετικά είδη εμπορευμάτων που φυσικό είναι να έχουν μεγάλα αποθέματα και έτσι πρέπει να παρακολουθούνται ανά πάσα στιγμή.

Ενώ οι υπόλοιπες που δεν χρησιμοποιούν το πρόγραμμα αποθήκης είναι κυρίως επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών (Ξενοδοχείο, τηλεοπτικός σταθμός, Λογιστικά Γραφεία) ή επιχειρήσεις που τα προϊόντα δεν μένουν στην αποθήκη αλλά διοχετεύονται αμέσως στην αγορά.

Άλλη μια λειτουργία είναι οι **Πελάτες - Προμηθευτές** έτσι στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι σαράντα οκτώ (48) είχαν μηχανογραφήσει τους Πελάτες - Προμηθευτές (ποσοστό **96%**) ενώ οι άλλες δύο (2) δεν είχαν (ποσοστό **4%**) αυτές οι δύο επιχειρήσεις είναι τυπογραφεία που οι πελάτες και οι προμηθευτές είναι λίγοι και συνήθως τα ίδια πρόσωπα γι' αυτό δεν είναι απαραίτητο το πρόγραμμα της μηχανογράφησης αφού με την χρησιμοποίηση του χειρόγραφου συστήματος (καρτέλες) εξυπηρετείται χωρίς να δαπανήσει χρηματικό ποσό για την αγορά του Προγράμματος Πελάτες - Προμηθευτές.

Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, γιατί ο αριθμός πελατών - προμηθευτών είναι μεγάλος. Συνεπώς η μηχανογράφηση στους Πελάτες - Προμηθευτές είναι απαραίτητη γιατί αποφεύγεται η χρονοβόρα διαδικασία ενημέρωσης σε σχέση με την ενημέρωση του χειρόγραφου συστήματος σε καρτέλες. Η συντριπτική λοιπόν πλειοψηφία των επιχειρηματιών κατανοώντας την αναγκαιότητα ύπαρξης ενός τέτοιου τμήματος προγράμματος υλοποίησε την λειτουργία μιας οργανωμένης παρακολούθησης των Πελατών - Προμηθευτών της.

Η γέφυρα διασύνδεσης του **Προγράμματος Πελατών - Προμηθευτών** με τα αντίστοιχα προγράμματα **Γενικής Λογιστικής και Τιμολόγησης** καθιστά δυνατή την αυτόματη ενημέρωση των υπολοίπων Πελατών - Προμηθευτών (χρεωστικών - πιστωτικών) με κάθε λογιστικό γεγονός, στο οποίο βέβαια κινείται ο αντίστοιχος λογαριασμός Πελάτη-Προμηθευτή. Επίσης το πρόγραμμα Πελάτες - Προμηθευτές χρησιμοποιείται τόσο πολύ γιατί η εκμάθηση προγράμματος είναι εύκολη καθώς και το κόστος πιο χαμηλό σε σχέση με τα άλλα προγράμματα.

Στη λειτουργία της **τιμολόγησης** στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι τριάντα εννέα (39) χρησιμοποιούν το πρόγραμμα (ποσοστό **78%**) ενώ οι υπόλοιπες έντεκα (11) δεν το χρησιμοποιούν (ποσοστό **22%**).

Έχοντας μηχανογραφημένη την τιμολόγηση η κάθε επιχείρηση πλεονεκτεί διότι η έκδοση του τιμολογίου γίνεται σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Δεν γίνεται λόγος για αμφισβήτηση των πράξεων αν βέβαια έχουν δωθεί τα δεδομένα σωστά, η δε αυτόματα ενημέρωση των υπολοίπων (διαφόρων καρτελών που σχετίζονται με την τιμολόγηση) είναι αλάνθαστη.

Είναι γνωστή δε η χρονοβόρα διαδικασία έκδοσης ενός χειρόγραφου τιμολογίου με όλα τα προβλήματα που συνίσταται αυτή η κατάσταση.

Οι επιχειρήσεις που δεν έχουν μηχανογραφημένη τιμολόγηση είναι εμπορικές και όχι βιομηχανικές όπου ο αριθμός των τιμολογίων είναι μικρός και πολλές φορές ανύπαρκτος γιατί κάποιες από αυτές πωλούν κατά κύριο λόγο λιανικά, συνεπώς η αγορά ενός προγράμματος τιμολόγησης θα ήταν ένα κόστος χωρίς άμεσα ωφέλη.

Πάρα πολύ μεγάλος είναι ο αριθμός των επιχειρήσεων που δεν έχει **πρόγραμμα παγίων**, έτσι στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι είκοσι οκτώ (28) έχουν μηχανογραφήσει τα πάγια (ποσοστό **56%**) ενώ οι υπόλοιπες είκοσι δύο (22) δεν τα έχουν μηχανογραφήσει (ποσοστό **44%**).

Οι επιχειρήσεις που δεν έχουν πρόγραμμα παγίων είναι επιχειρήσεις εμπορικές όπου ο αριθμός των παγίων είναι μικρός ή και ανύπαρκτος γι' αυτό πολλοί επιχειρηματίες δεν χρησιμοποιούν αυτό το πρόγραμμα γιατί δεν είναι απαραίτητο και δεν διαθέτουν χρηματικό ποσό γι' αυτή την αγορά.

Προτιμούν δηλαδή την χειρόγραφη τήρηση του μητρώου παγίων στοιχείων, πράγμα που δεν διογκώνει τις ώρες εργασίας.

Τελευταία λειτουργία κατά σειρά είναι τα **αξιόγραφα**. Έτσι στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι είκοσι επτά (27) έχουν μηχανογραφήσει τα αξιόγραφα (ποσοστό **54%**) ενώ οι υπόλοιπες είκοσι τρεις (23) δεν χρησιμοποιούν αυτό το πρόγραμμα (ποσοστό **46%**).

Η έρευνά μας έδειξε ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι αυτές οι οποίες έχουν μηχανογραφήσει τα αξιόγραφα, αυτό προκαλεί την μείωση υπαλλήλων που ασχολούνται με την τήρηση των βιβλίων των αξιογράφων.

Στις πιο μικρές επιχειρήσεις που συνήθως είναι και εμπορικές επιχειρήσεις, ο επιχειρηματίας είναι αυτός που γνωρίζει τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις της επιχείρησης και δεν του είναι τόσο απαραίτητο το πρόγραμμα των αξιολογίων.

Ερώτηση Νο 3

Στο ερώτημα " ποιο ήταν το κίνητρο που σας οδήγησε στην μηχανογράφηση της επιχειρήσεως σας; Δεχθήκαμε διάφορες απόψεις. Κάθε επιχειρηματίας μας ανέλυσε από την δική του πλευρά τους λόγους για τους οποίους προχώρησε στην μηχανογράφηση της επιχείρησής του.

Για να γίνει πιο σωστή η παρουσίαση και η ανάλυση της ερώτησης κρίναμε ότι ήταν σωστό να ομαδοποιήσουμε, όσο αυτό ήταν δυνατόν, τις απόψεις των επιχειρηματιών .

Έτσι λοιπόν ανάλογα με τα λεγόμενα τους καταλήξαμε στη δημιουργία **έξι (6) ομάδων** μέσα από τις οποίες πηγάζει η αντίστοιχη άποψη του κάθε επιχειρηματία.

Θα παρουσιάσουμε τις απόψεις κάθε ομάδας ανάλογα με τον αριθμό επιχειρηματιών που εξέφρασαν τις απόψεις αυτές.

Α. ΟΜΑΔΑ

Το κυριότερο κίνητρο το οποίο ώθησε στην μηχανογράφηση της επιχείρησής τους και το οποίο παρουσιάστηκε από τους περισσότερους επιχειρηματίες ήταν η καλύτερη οργάνωση των εργασιών με συνέπεια την μείωση του χρόνου εργασίας που χρειαζόταν για μια σειρά λογιστικών εργασιών, έτσι λοιπόν ένα καλά μηχανογραφημένο λογιστήριο εξοικονομεί χρόνο τον οποίο μπορεί να διοχετεύσει σε άλλους κλάδους και τύπους εργασιών.

Οι επιχειρηματίες εκτίμησαν την προσφορά της μηχανογράφησης σε δύο (2) τουλάχιστον σημαντικούς τομείς:

1. **Ταχύτητα στην πρόσβαση στοιχείων της επιχείρησης.** Το λογιστήριο αποτελεί την πηγή από την οποία διάφορες υπηρεσίες αντλούν πληροφορίες για την περαιτέρω ολοκλήρωση κάποιων άλλων εργασιών, όσο πιο γρήγορα (ορθά) δωθούν αυτές οι πληροφορίες από το λογιστήριο, τόσο πιο γρήγορα θα

δρομολογηθούν και οι υπόλοιπες διαδικασίες μέσα στο κύκλωμα μιας επιχείρησης.

2. **Πλήρη και λεπτομερή απεικόνιση της επιχείρησης.** Ένα πρόγραμμα κατασκευασμένο από άτομα με γνώσεις στο αντικείμενο είναι λογικό να δίνει σωστές και έξυπνες λύσεις στο λογιστήριο, έτσι ώστε να καταγράφεται η οικονομική εικόνα της επιχείρησης από την οποία να προκύψουν ανάγκες για συντήρηση και βελτίωση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

B. ΟΜΑΔΑ

Μία άλλη μερίδα επιχειρηματιών **κινητοποιήθηκε από το ρεύμα του εκσυγχρονισμού** που κυριαρχεί στην ελληνική αγορά τα τελευταία χρόνια.

Ο Έλληνας επιχειρηματίας κατανόησε ότι για να ανταπεξέλθει στις σημερινές απαιτήσεις της αγοράς έπρεπε να βρει ένα τρόπο ευέλικτο, γρήγορο, ώστε να διεισδύει μέσα στις εκάστοτε οικονομικές, χρηματικές καταστάσεις.

Ο εκσυγχρονισμός αυτός, σίγουρα δεν μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστο ένα λογιστήριο. Ένα από τα επιτεύγματα του είναι και η βελτίωση των συνθηκών εργασίας και σε βαθμό ανάλογο με την οικονομική ευχέρεια του επιχειρηματία, γιατί όταν οι συνθήκες εργασίας είναι ευχάριστες η αποδοτικότητα των υπαλλήλων κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα.

Γ. ΟΜΑΔΑ

Στην ομάδα αυτή κατατάχθηκαν οι επιχειρηματίες οι οποίοι πιστεύουν ότι αποφασιστικό ρόλο στην επιλογή τους για μηχανογράφηση ή όχι έπαιξε το γεγονός της **πιο γρήγορης**

εξυπηρέτησης του εξωτερικού περιβάλλοντος με το οποίο συνεργάζεται η επιχείρηση (πελάτες, προμηθευτές, τράπεζες). Η παρακολούθηση δηλαδή λογαριασμών Πελατών - Προμηθευτών, αποθήκης με τη βοήθεια και του προγράμματος της τμολόγησης αποτελεί γι' αυτούς ξεχωριστό πλεονέκτημα.

Δ. ΟΜΑΔΑ

Σε αυτή την ομάδα οι επιχειρηματίες οδηγήθηκαν στην μηχανογράφηση κυρίως λόγω των **νέων φορολογικών ρυθμίσεων που απαιτεί ο νέος Κ.Β.Σ.** Συγκεκριμένα η υποχρεωτικότητα εφαρμογής του Ε.Γ.Λ.Σ. υποχρέωσε αρκετούς επιχειρηματίες να δουν με άλλο μάτι την ιδέα της μηχανογράφησης και όταν αυτό ήταν πλέον δεδομένο, η αξιοπιστία και η ασφάλεια των δεδομένων (όταν τηρείται σωστή και πλήρης μέθοδος αποθήκευσης δεδομένων) τους πρόσφερε αρκετές λύσεις για τα υπάρχοντα προβλήματά τους. Η αύξηση του μεγέθους της εταιρείας συνεπώς και του όγκου εργασίας ήταν αρκετή να πείσει τους επιχειρηματίες ότι δεν υπήρχε λόγος παραμονής στο χρονοβόρο και γεμάτο παγίδες χειρόγραφο σύστημα. Οι λογιστικές εργασίες απλουστεύτηκαν και μετέφεραν την λογιστική στο επίπεδο επιστήμης εκεί όπου ακριβώς ανήκει.

Ε. ΟΜΑΔΑ

Υπήρξαν επιχειρηματίες που μηχανογράφησαν τις επιχειρήσεις τους λόγω του κόστους που θα είχαν αν προσλάμβαναν υπαλλήλους για την κάλυψη του νέου όγκου εργασιών με το χειρόγραφο σύστημα τήρησης βιβλίων, προς κατάπληξη μας αγνόησαν το κόστος Η/Υ, εκτυπωτή, προγράμματος, ειδικευμένου προσωπικού και **θεώρησαν υψηλότερο το κόστος παραμονής στο χειρόγραφο σύστημα.**

ΣΤ. ΟΜΑΔΑ

Θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι δεν έλειψαν και οι επιχειρηματίες εκείνοι οι οποίοι προέβαλαν ως κίνητρο **το γόητρο** που αποκτά μια επιχείρηση μηχανογραφημένη καθώς επίσης και αυτοί που δηλώνουν το **πάθος τους για την μηχανογράφηση** (εταιρείες παραγωγής προγραμμάτων κ.λπ.).

Ερώτηση Νο 4

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	28	56%
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	24	48%
ΚΟΣΤΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	19	38%
ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	15	30%

Πίνακας Νο3

Στη συνέχεια θέλοντας να μάθουμε σχετικά με τα προβλήματα κόστους που αντιμετώπισαν οι επιχειρήσεις κατά τη μηχανογράφηση τους δημιουργήσαμε την ερώτηση αυτή καταγράφοντας τέσσερα (4) από τα συνηθέστερα προβλήματα κόστους:

- I** Στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι δεκαεννέα (19) δηλαδή (ποσοστό **38%**) μας δήλωσαν ότι αντιμετώπισαν πρόβλημα στο κόστος των μηχανημάτων.
- II** Στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι δεκαπέντε (15) (ποσοστό **30%**) είπαν ότι αντιμετώπισαν πρόβλημα στο κόστος προγραμμάτων.
- III** Επίσης στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι είκοσι οκτώ (28) (ποσοστό **56%**) αντιμετώπισαν πρόβλημα στην εκμάθηση του προγράμματος.
- IV** Τέλος στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι είκοσι τέσσερις (24) (ποσοστό **48%**) αντιμετώπισαν πρόβλημα στην ειδικευση του προσωπικού.

Βλέπουμε λοιπόν ότι το **38%** των επιχειρηματιών είχαν πρόβλημα στην **αγορά μηχανημάτων**. Παρατηρήσαμε από την έρευνά μας ότι οι επιχειρήσεις αυτές ήταν αρκετά μικρές έτσι ώστε να διαθέσουν ένα τόσο σημαντικό ποσό για την αγορά Η/Υ, εκτυπωτών, σταθεροποιητών τάσεως, κ.λπ. ενώ το υπόλοιπο **62%** των επιχειρήσεων που δεν αντιμετώπισαν πρόβλημα στο κόστος μηχανημάτων ένα μέρος είχε επιδοτηθεί από τα προγράμματα Ε.Ο.ΜΜΕΧ. ενώ ένα άλλο τμήμα αποτελεί επιχειρήσεις αρκετά μεγάλες έτσι ώστε η αγορά μηχανημάτων να είναι τόσο απαραίτητη έτσι ώστε το κόστος αγοράς τους να μην αποτέλεσε τροχοπέδη στα σχέδια των υπευθύνων.

Οι επιχειρήσεις που αντιμετώπισαν πρόβλημα στο **κόστος προγραμμάτων 30%** ήταν συνήθως μεγάλες βιομηχανικές μονάδες που απαιτούσαν ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα προσαρμοσμένα στις ανάγκες τους, γιατί τις περισσότερες φορές τα πακέτα που κυκλοφορούσαν στο εμπόριο δεν είχαν την ικανότητα να καλύψουν το ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων τέτοιων επιχειρήσεων.

Στο δίλλημα αυτό άλλες επιχειρήσεις προσαρμόστηκαν στις γενικότερες λύσεις που τους παρείχαν αυτά τα τυποποιημένα πακέτα, ενώ άλλες αναγκάστηκαν εκ των πραγμάτων στην πρόσληψη προγραμματιστών για την ανάλυση, σχεδιασμό και κατασκευή προγραμμάτων που εξυπηρετούσαν το σκοπό τους.

Αν και οι περισσότερες επιχειρήσεις που ρωτήθηκαν σχετικά για το αν έχουν ειδικευμένο προσωπικό ή όχι απάντησαν καταφατικά, οι ίδιες οι επιχειρήσεις δήλωσαν ότι αντιμετώπισαν πρόβλημα στην **εκμάθηση προγράμματος** (ποσοστό **56%**) και στην **ειδίκευση προσωπικού** (ποσοστό **48%**).

Η άποψή μας είναι ότι έχουμε να αντιμετωπίσουμε δύο διαφορετικές καταστάσεις:

Δ Οι επιχειρηματίες δεν απάντησαν με ιδιαίτερη ειλικρίνεια σχετικά με το αν έχουν ειδικευμένο προσωπικό ή όχι.

Οι λόγοι οι οποίοι τους οδήγησαν σ' αυτή τη δήλωση είναι ποικίλοι:

- ◆ Πρώτα από όλα είναι το θέμα του γοήτρου, ας μην ξεχνάμε ότι απέναντί τους είχαν απόφοιτους σχεδόν της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με πολλές γνώσεις και αρκετά καλή κατάρτιση γύρω από θέματα μηχανογράφησης.
- ◆ Αδυναμία πρόσληψης ειδικευμένου προσωπικού λόγω υψηλότερων ημερομισθίων.

Γενικό συμπέρασμα είναι ότι οι επιχειρηματίες ίσως αγνοώντας την πραγματικότητα προβάλλουν το προσωπικό τους ειδικευμένο χωρίς στην ουσία να έχουν τις ειδικές εκείνες γνώσεις που θα βοηθούσαν στην επιχείρηση στην πιο ομαλή και αρμονική σύνδεση με την μηχανογράφηση.

- 2) Ένας δεύτερος λόγος που εξηγεί το γιατί οι επιχειρήσεις αντιμετώπισαν πρόβλημα στην εκμάθηση προγράμματος και στην ειδίκευση προσωπικού είναι το γεγονός του ότι το προσωπικό αποτελούνταν από άτομα 35 ετών και άνω πράγμα που σημαίνει ότι μιλάμε για λογιστές της παλιάς σχολής (χειρόγραφο σύστημα), οι γνώσεις τους περί Η/Υ ήταν ελάχιστες και φυσικό επακόλουθο ήταν να είναι δύσκολη η εξοικείωσή τους με τα μηχανήματα. Πως λοιπόν θα κατανοήσουν τα προγράμματα όταν χρειαζόντουσαν αρκετό χρονικό διάστημα πάνω από το πληκτρολόγιο προσπαθώντας να εντοπίσουν ένα συγκεκριμένο πλήκτρο;

Ερώτηση Νο 5

Σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις είπαν ότι πλεονεκτούν έναντι των άλλων επιχειρήσεων έχοντας μηχανογράφηση, έτσι από τις πενήντα (50) οι σαράντα εννέα (49) πλεονεκτούν έναντι των άλλων επιχειρήσεων (ποσοστό **98%**), ενώ μόνο μία πιστεύει ότι **δεν** πλεονεκτεί (ποσοστό **2%**).

Από αυτό συμπερένεται πόσο μεγάλη σημασία δίνουν οι επιχειρηματίες στην μηχανογράφηση γιατί γι' αυτούς η μηχανογράφηση σημαίνει εξοικονόμηση χρόνου στην διεκπαιρέωση των εργασιών τους και ταχύτητα στην εξυπηρέτηση και πληροφόρηση. Επίσης η τεράστια προσφορά της μηχανογράφησης σε θέματα οργάνωσης των εργασιών έχει σαν αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση των λαθών, με αποτέλεσμα την ομαλότερη λειτουργία της επιχείρησης.

Ερώτηση Νο 6

Πλεονεκτήματα μηχανογράφησης έναντι χειρόγραφου συστήματος.

Από την έρευνά μας προέκυψε ότι τα πλεονεκτήματα που διέκριναν οι περισσότεροι επιχειρηματίες ήταν τα ακόλουθα:

1) *Ταχύτητα πληροφόρησης και πράξεων.*

Είναι αρκετό το πάτημα ενός πλήκτρου για να φτάσουμε στην αναζητούμενη πληροφορία, ενώ απεναντίας στο χειρόγραφο σύστημα ακόμα και με μία οργανωμένη αρχειοθέτηση θα θέλαμε ένα ορισμένο χρονικό διάστημα.

2) *Σωστή οργάνωση.*

Η μηχανογράφηση δημιουργεί τις προϋποθέσεις για σωστότερη οργάνωση που παραμένει όμως στα χέρια του προσωπικού η πραγματοποίησή της ή όχι.

3) *Η γρήγορη εξυπηρέτηση - ενημέρωση.*

Όταν το προσωπικό είναι ειδικευμένο σε θέματα Η/Υ τότε το πρόγραμμα αποτελεί ένα παιχνίδι στα χέρια του μέσα από το οποίο μπορεί να αποκτήσει τα πραγματικά ωφέλη της μηχανογράφησης.

4) *Στατιστικά στοιχεία.*

Αυτό εξαρτάται από τις δυνατότητες του προγράμματος δηλαδή κατά πόσο ο κατασκευαστής εμπλούτισε το πρόγραμμά του με στοιχεία ικανά να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

5) *Μείωση χρόνου εργασίας.*

Η μηχανογράφηση παρέχει τη δυνατότητα μείωσης του χρόνου εργασίας. Το θέμα είναι αν το προσωπικό είναι σε θέση να εκμεταλλευτεί αυτές τις παροχές.

6) Άμεση εικόνα επιχείρησης - αποτελεσμάτων.

Ένα σωστό και οργανωμένο πρόγραμμα μπορεί να αποτελέσει το καθρέπτη μέσα από τον οποίο παρουσιάζεται η εικόνα της επιχείρησης και των αποτελεσμάτων, πράγμα που ενδιαφέρει πολλούς τόσο του εξωτερικού και του εσωτερικού περιβάλλοντος της επιχείρησης.

7) Μικρός όγκος αρχειοθέτησης.

Η μηχανογράφηση εκτός από τα πιο πάνω πλεονεκτήματα προσφέρει και άλλο ένα εξίσου σημαντικό. Παύει να υπάρχει ο τόσο μεγάλος χώρος που χρειαζόταν για να αρχειοθετηθούν τα βιβλία και τα στοιχεία. Γιατί πλέον ένας Η/Υ παρέχει τη δυνατότητα αποθήκευσης χιλιάδων σελίδων.

8) Ευελιξία χρήσης.

Η μηχανογράφηση παρέχει άνεση κινήσεων δηλαδή μπορούν να εκτελεστούν διάφορες εργασίες ακόμα και όταν μία συγκεκριμένη παρουσιάζει κάποιο πρόβλημα, ενώ αντίθετα στο χειρόγραφο σύστημα η παρουσία κάποιου προβλήματος σε μια εργασία π.χ. αδυναμία ή παράλειψη μιας ολοκληρωμένης εγγραφής κωλυσιεργεί ολόκληρο το λογιστήριο.

9) Εκσυγχρονισμός της επιχείρησης.

Σε μια εποχή τεχνολογικής ανάπτυξης σίγουρα οι Η/Υ αποτελούν σημαντικό όπλο για τον σημερινό λογιστή.

10) Αποφυγή λαθών.

Ένα σωστό πρόγραμμα μπορεί να αποτελέσει σημαντικό βοήθό του λογιστή έτσι ώστε να περιοριστούν στο ελάχιστο τα σφάλματα, για παράδειγμα να απαγορεύει το πρόγραμμα την καταχώρηση ενός ημερολογιακού άρθρου όταν η χρέωση είναι διάφορη της πίστωσης.

II) Αξιοπιστία .

Η μηχανογράφηση από μόνη της αποτελεί στοιχείο προόδου που συντελεί στην δημιουργία εμπιστοσύνης στο χώρο των συνεργατών της επιχείρησης.

Μειονεκτήματα μηχανογράφησης έναντι χειρόγραφου συστήματος.

Τα μειονεκτήματα που διέκριναν οι περισσότεροι επιχειρηματίες ήταν τα εξής:

1. Έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού.

Μπορούμε να πούμε ότι το προσωπικό των λογιστηρίων των περισσότερων επιχειρήσεων λόγω της ηλικίας τους δεν είχαν την επαφή με τους Η/Υ εκείνη που θα έπρεπε.

Τα αντίστοιχα στελέχη που σήμερα δημιουργούνται μέσα από την τριτοβάθμια εκπαίδευση έχουν μια ξεχωριστή κατάρτιση πάνω στο αντικείμενό τους λόγω των τεχνολογικών αλλαγών.

2. Υψηλό κόστος μηχανημάτων - προγραμμάτων.

Δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε ότι για πολλές μικρές επιχειρήσεις το κόστος αποτελούσε και αποτελεί σημαντικό πρόβλημα.

3. Βλάβη του Η/Υ.

Σαν μηχανήμα ο Η/Υ έχει όλα τα μειονεκτήματα των μηχανημάτων της κατηγορίας του και λογικό είναι να δημιουργείται κάποια αναστάτωση στο λογιστήριο μέχρι να αποκατασταθεί η βλάβη (περίπτωση κατά την οποία το service μηχανημάτων είναι ανύπαρκτο).

4. Διακοπή ρεύματος - Απεργία Δ.Ε.Η

Εάν ο επιχειρηματίας δεν έχει λάβει τις κατάλληλες προφυλάξεις (σταθεροποιητές τάσεως κ.λπ.) τότε η διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος

μπορεί να προκαλέσει σημαντικό πρόβλημα γι' αυτό το λόγο καθίσταται υποχρεωτική η καθιέρωση συστήματος αποθήκευσης των δεδομένων (backup).

5. Συντήρηση μηχανημάτων.

Επειδή τα μηχανήματα όπως ο Η/Υ, εκτυπωτές κλπ απαιτούν κάποια συντήρηση λόγω της σπουδαιότητας της εργασίας την οποία εκτελούν και η άψογη λειτουργία τους κρίνεται αναγκαία. Θα πρέπει να αποτελούν μέριμνα υπεύθυνου τμήματος service.

6. Μη ύπαρξη κέντρου πληροφοριών για την ενημέρωση και ανάπτυξη της χρήσης Η/Υ στην επαρχία, παρά μόνο στις μεγάλες πόλεις.

7. Έλλειψη γνώσεων Η/Υ από τους Έλληνες επιχειρηματίες.

Ο Η/Υ μόλις τα τελευταία χρόνια έχει εισβάλλει δυναμικά στον επιχειρηματικό κόσμο με αποτέλεσμα οι παλαιότεροι επιχειρηματίες να αγνοούν τις δυνατότητες που προσφέρει

8. Τέλος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί από αρκετούς ότι η πολύωρη επαφή με την οθόνη του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή έχει σαν αποτέλεσμα την **δημιουργία προβλημάτων στην υγεία** των χρηστών εφόσον δεν ληφθούν απαραίτητα μέτρα (φίλτρο οθόνης για τον περιορισμό της ακτινοβολίας , συχνά διαλλείματα όταν πρόκειται για συχνή επαφή με το μηχάνημα).

Ερώτηση Νο 7

Σημαντικά ήταν τα αποτελέσματα στα οποία καταλήξαμε μετά τη σχετική ερώτηση που ακολουθεί:

“Ο χειρισμός του Η/Υ γίνεται από ειδικευμένο προσωπικό ναι ή όχι;”

ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΧΕΙΡΙΣΜΟ Η/Υ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΝΑΙ	32	64%
ΟΧΙ	18	36%

Πίνακας Νο4

Σε σύνολο πενήντα (50) επιχειρήσεων που ερευνήσαμε οι **τριάντα δύο (32)** απασχολούν ειδικευμένο προσωπικό (ποσοστό **64%**) ενώ οι υπόλοιπες **δεκαοκτώ (18)** απασχολούν μη ειδικευμένο προσωπικό (ποσοστό **36%**).

Ειδικευμένο προσωπικό, κατά την άποψή μας, για την συγκεκριμένη περίπτωση είναι τα άτομα που έχουν σπουδάσει Λογιστικά ενώ παράλληλα έχουν αποκτήσει αρκετές γνώσεις Η/Υ, όπως να είναι γνώστες των λογιστικών πακέτων που κυκλοφορούν στην αγορά, να γνωρίζουν το λειτουργικό σύστημα DOS και όπωσδήποτε να γνωρίζουν κάποιους επεξεργαστές κειμένου.

Σύμφωνα λοιπόν με την έρευνα οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν ειδικευμένο προσωπικό, παρ' όλα αυτά όμως συνάντησαν αρκετή δυσκολία στην εκμάθηση των προγραμμάτων. Βέβαια είναι γνωστό ότι οι απαιτήσεις της αγοράς αυξάνονται συνεχώς.

Αντίθετα οι μικρές επιχειρήσεις αν και επιθυμούν να προσλάβουν ειδικευμένο προσωπικό έδειξαν ότι αδυνατούν λόγω του υψηλού κόστους.

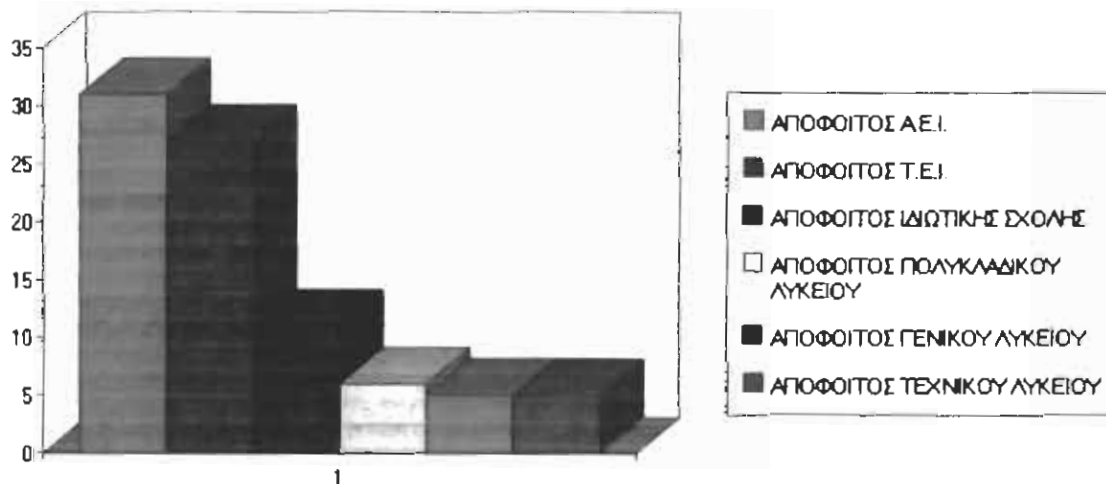
Βέβαια στο σημείο αυτό πολλά θα μπορούσαμε να πούμε για την έννοια **"ειδικευμένο προσωπικό"**.

Πότε το προσωπικό θεωρείται ειδικευμένο;- Πόσοι επιχειρηματίες κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων γνωρίζουν τι είναι και τι προσφέρει το ειδικευμένο προσωπικό ;Υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στη πρόσληψη ενός στελέχους εμπλουτισμένου με όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά και τις γνώσεις που αποκτούνται και στην πρόσληψη ενός στελέχους που αποκτά αυτά τα χαρακτηριστικά μέσα από το χώρο εργασίας του.Στην πρώτη περίπτωση το άτομο είναι πανέτοιμο να δώσει λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η επιχείρηση μιας και δεν αντιμετωπίζει αυτές τις συνθήκες για πρώτη φορά ενώ αντίθετα στην δεύτερη περίπτωση έχουμε να κάνουμε με ένα άτομο που πλάθεται μέσα στο περιβάλλον της επιχείρησης.

Ερώτηση Νο 8

ΒΛΘΜΙΔΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ Α.Ε.Ι	31	62%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ Τ.Ε.Ι	27	54%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	11	22%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ	6	12%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ	5	10%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ	5	10%

Πίνακας Νο5

Σχήμα Νο3

Στο ερώτημα περί των γνώσεων που προτιμούσαν να έχει το προσωπικό που θα προσλάμβαναν στις επιχειρήσεις τους μας απάντησαν:

Οι πέντε από αυτές (5) δήλωσαν ότι θα προτιμούσαν απόφοιτους **Γενικού Λυκείου**, σαν συμπέρασμα από αυτό και έπειτα από προσωπική συνέντευξη με τους επιχειρηματίες διαπιστώσαμε ότι ενώ πραγματικά θα ήθελαν απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρ' όλα αυτά προσλαμβάνουν απόφοιτους Γενικού Λυκείου δηλαδή άτομα χωρίς κατάρτιση και εξειδίκευση, γιατί το μέγεθος των επιχειρήσεών τους δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στο κόστος υψηλών μισθών, παραμένει βέβαια και σαν λόγος το γεγονός ότι η ίδια η εργασία να μην απαιτεί ιδιαίτερα καταρτισμένα στελέχη.

Πέντε (5) άλλες επιχειρήσεις μας απάντησαν ότι θα προτιμούσαν απόφοιτους **Πολυκλαδικού Λυκείου** και άλλες έξι (6) από **Τ.Ε.Λ** γιατί πιστεύουν ότι τα άτομα αυτά έχουν κάποια κατάρτιση στο αντικείμενο που θα ασχοληθούν σε σχέση με τους απόφοιτους Γενικού Λυκείου οπότε και χαμηλό κόστος μισθών θα έχουν αλλά και κάποια μικρή κατάρτιση θα είναι υπαρκτή.

Έντεκα (11) επιχειρήσεις μας είπαν ότι προτιμούν στελέχη απόφοιτους **Ιδιωτικών Σχολών**.

Ο σημαντικότερος λόγος είναι ότι οι σχολές αυτές εμφανίζονται μια χρονική στιγμή που το άτομο έχει αποτύχει να εισαχθεί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και παρά να μείνει μόνο με τις γνώσεις της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προσπαθεί να αποκτήσει κάτι παραπάνω απ' τις γνώσεις του Λυκείου. **Είναι γνωστό άλλωστε ότι οι σχολές αυτές διαφημίζονται αρκετά έντονα μιας και δεν αποτελούν τίποτα άλλο παρά επιχειρήσεις καθαρά κερδοσκοπικές με κύριο στόχο την πώληση, έτσι οι επιχειρηματίες επηρεασμένοι από την καλοστημένη προβολή των σχολών αυτών θεωρούν τους απόφοιτους άρτια καταρτισμένους για να πλαισιώσουν τις επιχειρήσεις τους.**

Οι είκοσι επτά (27) επιχειρήσεις θα ήθελαν απόφοιτους **Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων** γιατί πιστεύουν ότι έχουν πλήρη κατάρτιση στους Η/Υ αν και το κύριο αντικείμενο εκπαίδευσης είναι τα Λογιστικά (αναφερόμαστε πάντα σε τμήμα Λογιστικής Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας). Επίσης τα άτομα αυτά

προσαρμόζονται πιο εύκολα στις ανάγκες της επιχείρησης γιατί η εκπαίδευση στηρίζεται και στη θεωρία αλλά και κατά ένα μεγάλο μέρος στη πρακτική άσκηση των σπουδαστών σε μαθήματα της ειδικότητάς τους.

Τέλος τριάντα μία (31) επιχειρήσεις εξέφρασαν την επιθυμία τους να προσλάβουν απόφοιτους **Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων** για να αποτελέσουν τα στελέχη τους. Ο λόγος είναι ότι τα άτομα αυτά έχουν ολοκληρωμένες σπουδές, είναι γνώστες του αντικειμένου που πρόκειται να ασχοληθούν αλλά ενώ έχουν πολύ καλή θεωρητική κατάρτιση αντίθετα έχουν ελάχιστη πρακτική πάνω στο αντικείμενο σε σχέση με τους απόφοιτους Τ.Ε.Ι.
Γενικότερη αλλά και πιο λεπτομερή αναφορά σε Τ.Ε.Ι - Α.Ε.Ι θα γίνει παρακάτω σε ανάλογο ερώτημα του ερωτηματολογίου.

Ερώτηση Νο 9

Από τις πενήντα (50) **επιχειρήσεις** που ρωτήθηκαν τι γνωρίζουν για την κατάρτιση των απόφοιτων Τ.Ε.Ι. Λογιστών οι τριάντα (30) είχαν **πλήρη άγνοια** για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Τ.Ε.Ι. Συγκεκριμένα υπάρχει μια έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με το επίπεδο της εκπαίδευσης που εκτελείται μέσα στο Τ.Ε.Ι. , όπως επίσης υπάρχει και έντονη αμφισβήτηση για τις ικανότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Μέσα σ' αυτούς τους τριάντα (30) υπήρξε και μια άλλη κατηγορία επιχειρηματιών οι οποίοι αν και αγνοούσαν τι ακριβώς γίνεται στο Τ.Ε.Ι. αμφισβήτησαν για το αν γίνεται σωστή εκπαίδευση και κατά πόσο οι σπουδαστές έχουν ζήλο και ενδιαφέρον για μάθηση, επίσης πιστεύουν ότι οι σπουδαστές των Τ.Ε.Ι. δεν έχουν αναπτυγμένη ικανότητα για να αφομοιώσουν το πνεύμα της εργασίας που ζητάει η αγορά.

Όλα αυτά είχαν σαν συνέπεια να μας εκφράσουν με αγανάκτηση ότι δεν υπάρχει ενημέρωση από την πλευρά του Τ.Ε.Ι. γύρω από τα προγράμματα εκπαίδευσης του τμήματος Λογιστών και είναι φυσικό να έχουν άγνοια για το τι συμβαίνει στο χώρο του Τ.Ε.Ι.

Οι υπόλοιποι είκοσι (20) επιχειρηματίες **έκφρασαν διάφορες απόψεις** για το τι γνωρίζουν για την εκπαίδευση και την κατάρτιση των σπουδαστών του Τ.Ε.Ι.

Οι απόψεις που συλλέξαμε ήταν πολλές και διαφορετικές: Αρκετοί μας είπαν ότι οι σπουδαστές έχουν βασικές γνώσεις πάνω στους Η/Υ και στα Λογιστικά καθώς και εκπαίδευση πάνω σε προγράμματα εμπορικής διαχείρισης, έτσι ώστε γνωρίζοντας την θεωρία θα είναι πιο εύκολη και πιο γρήγορη η εξοικείωση τους στην πράξη πάνω στο αντικείμενο εργασίας τους.

Κάποιοι άλλοι απάντησαν, ότι ενώ οι σπουδαστές έχουν πλήρη κατάρτιση και είναι κατάλληλοι για εργασία σε όλες τις επιχειρήσεις, παρ' όλα αυτά πολλοί επιχειρηματίες δεν έχουν προσέξει τις γνώσεις που παρέχει το τμήμα Λογιστών του Τ.Ε.Ι. και φυσικό επακόλουθο είναι

οι απόφοιτοι να απέχουν από θέσεις εργασίας που τους αρμόζουν και αυτές να τις καταλαμβάνουν κάποιοι οι οποίοι δεν έχουν καν καμιά κατάρτιση πάνω στους Η/Υ και στα Λογιστικά.

Ακόμη παρατηρήσαμε ότι μερικοί επιχειρηματίες ενώ γνωρίζουν ότι οι απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. έχουν γνώσεις για τα τμήματα που επιθυμούν να προσλάβουν υπαλλήλους, παρ' όλα αυτά προτιμούν άτομα τα οποία έχουν προϋπηρεσία πάνω στο αντικείμενο απασχόλησης για το οποίο προσλήφθηκαν και εμείς απ' αυτή θέση που βρισκόμαστε ρωτάμε:

- Αν δεν γίνει η αρχή της πρόσληψής μας από κάποιες επιχειρήσεις πως θα αποκτηθεί αυτή η προϋπηρεσία (εμπειρία);
Την απάντησή της την αφήσουμε στους ίδιους τους επιχειρηματίες.

Κάποιος άλλος μας είπε : ότι το Τ.Ε.Ι. προσφέρει πολύ καλά εφόδια και τις απαραίτητες γνώσεις σε ένα σπουδαστή, έτσι ώστε να είναι κατάλληλος να εργαστεί σε κάποια επιχείρηση. Για να είναι όμως πλήρως καταρτισμένος και ενημερωμένος ο απόφοιτος θα πρέπει να παρακολουθεί τις εξελίξεις της μηχανογράφησης και της Λογιστικής με διάφορα επιμορφωτικά σεμινάρια, γιατί οι εξελίξεις και οι αλλαγές του Κ.Β.Σ. διαφοροποιούνται από την μια στιγμή στην άλλη.

Ερώτηση Νο 10

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	47	94%
ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ	47	94%
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	45	90%
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ	39	78%
ΤΑΧΥΤΗΤΑ	34	68%
ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	29	58%
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	28	56%
ΟΜΑΔΙΚΟΤΗΤΑ	22	44%
ΠΑΡΟΥΣΙΑ	17	34%

Πίνακας Νο6

Πολλά μπορούμε να πούμε ότι είναι τα στοιχεία που πρέπει να έχει ένας υπάλληλος.

Κατά την γνώμη μας τα πιο αντιπροσωπευτικά ήταν τα ακόλουθα:

- I Γνώσεις του αντικειμένου
- II Ανάπτυξη πρωτοβουλίας
- III Συνεργασία
- IV Ταχύτητα
- V Υπευθυνότητα
- VI Παραγωγικότητα
- VII Ομαδικότητα
- VIII Αντίληψη του αντικειμένου
- IX Παρουσία

Από το σύνολο των επιχειρηματιών που ρωτήθηκαν για τα στοιχεία που πρέπει να έχει ο υπάλληλος που θα προσλάβουν οι περισσότεροι απ' αυτούς λαμβάνουν υπόψη τους όλα τα παραπάνω στοιχεία που αναφέραμε.

Εκεί που δίνουν μεγαλύτερη σημασία κατά σειρά είναι η γνώση του αντικείμενου, η υπευθυνότητα, η συνεργασία, η παραγωγικότητα, η ταχύτητα, η ανάπτυξη πρωτοβουλίας, και η αντίληψη του αντικείμενου, λιγότερο λαμβάνουν υπόψη τους την ομαδικότητα, και την παρουσία του υπαλλήλου.

Βασικό λοιπόν στοιχείο σύμφωνα με τους επιχειρηματίες αποτελεί η γνώση του αντικείμενου, είναι αυτό που λέμε προυπηρεσία δηλαδή να ξέρει ο υπάλληλος το είδος και την μορφή της εργασίας που θα πραγματοποιήσει, είναι προφανές ότι κάτι τέτοιο σημαίνει γρηγορότερη εξοικείωση του υπαλλήλου με το περιβάλλον της επιχείρησης καθώς επίσης και ταχύτερη εκτέλεση των εργασιών την στιγμή που γνωρίζει τι έχει να πράξει.

Εξίσου σημαντικό είναι το δεύτερο στοιχείο και το τρίτο στοιχείο που επιθυμούν οι Έλληνες επιχειρηματίες δηλαδή την υπευθυνότητα και την συνεργασία αντίστοιχα.

Η υπευθυνότητα είναι ένα από τα πιο βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διακρίνει έναν υπάλληλο. Οι λογιστικές εργασίες απαιτούν μεγάλη προσοχή λόγω της πολυπλοκότητας αλλά και του όγκου εργασίας, γι' αυτό λοιπόν τα στελέχη που θα πλαισιώσουν ένα σύγχρονο λογιστήριο θα πρέπει να εργάζονται συνειδητά και υπεύθυνα.

Αυτό που πρέπει να σημειωθεί ακόμα είναι ότι το λογιστήριο εργάζεται και λειτουργεί σαν ομάδα έτσι λοιπόν τα μέλη που θα πλαισιώνουν αυτή την ομάδα θα πρέπει να διακατέχονται από υψηλό βαθμό συνεργασίας τρώντας βέβαια την ανάλογη ιεραρχία.

Αντίθετα η εξωτερική εμφάνιση των υπαλλήλων έπαψε να αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την πρόσληψη των στελεχών, ανάλογα βέβαια με το είδος της εργασίας ο επιχειρηματίας κρίνει ότι ο μέλλον υπάλληλος του θα πρέπει να πληρεί και κάποια άλλα χαρακτηριστικά τα οποία αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Ερώτηση Νο 11

ΧΡΗΣΤΗΣ ΜΕ ΓΝΩΣΕΙΣ Η/Υ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΝΑΙ	36	72%
ΟΧΙ	14	28%

Πίνακας Νο7

Οι περισσότεροι επιχειρηματίες μας δήλωσαν ότι οι υπάλληλοί τους δεν θέλουν να είναι απλοί χρήστες αλλά παράλληλα να έχουν και περαιτέρω γνώσεις στους Η/Υ. Έτσι λοιπόν στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι τριάντα έξι (36) θα ήθελαν να είναι **γνώστες Η/Υ** και **όχι απλοί χρήστες** (ποσοστό **72%**) ενώ οι υπόλοιπες δεκατέσσερις (14) **δεν ενδιαφέρονται για περισσότερες γνώσεις** (ποσοστό **28%**).

Έχοντας γνώσεις Η/Υ η εκμάθηση των προγραμμάτων γίνεται σαφώς ευκολότερη, τα λάθη στη μηχανογράφηση περιορίζονται, τα προβλήματα που δημιουργούνται επάνω στα προγράμματα λύνονται με ευκολότερο τρόπο. Έτσι δεν καθυστερεί η εργασία, περιμένοντας ένα ειδικευμένο άτομο, γιατί ο ίδιος ο χρήστης είναι σε θέση να αντιμετωπίσει κάποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Ερώτηση Νο 12

Λίγοι είναι οι επιχειρηματίες που θα αγνούσαν το κόστος προκειμένου να προσλάβουν ειδικευμένο προσωπικό, έτσι στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι **δεκαοκτώ (18) αγνοούν το κόστος** (ποσοστό **36%**) ενώ οι υπόλοιπες **τριάντα δύο (32) επιχειρήσεις μελετούν σοβαρά το κόστος** (ποσοστό **64%**).

Ανάλογα με το πόσο μεγάλη είναι η ανάγκη για ειδικευμένο προσωπικό γίνεται και η πρόσληψη τέτοιων στελεχών, σίγουρα οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν ανάγκη από ειδικευμένο προσωπικό γιατί ο όγκος εργασίας είναι μεγάλος, το είδος της εργασίας πολύπλοκο, συνεπώς η ανάγκη για ειδικευμένο προσωπικό είναι μεγάλη. Αν στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση προσλάβει ανειδίκευτο προσωπικό για την αποφυγή κόστους τότε αργά ή γρήγορα η επιχείρηση αυτή θα αντιμετωπίσει μεγάλα προβλήματα στο χώρο του λογιστηρίου.

Η τελική κρίση βρίσκεται στα χέρια του επιχειρηματία ο οποίος αποφασίζει και το πως θα λειτουργήσει η επιχείρηση στο τομέα αυτό.

Ερώτηση Νο 13

Στις μικρές επιχειρήσεις ο **επιχειρηματίας** είναι αυτός που επέλεξε τον μηχανολογικό εξοπλισμό, στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι **είκοσι οκτώ (28)** και που τις περισσότερες φορές ο ίδιος είναι και ο χρήστης.

Σε άλλες πάλι επιχειρήσεις ο **λογιστής** είναι αυτός, ο οποίος αποφασίζει για το πόσα μηχανήματα θα αγοραστούν **δεκαεννέα (19)** στις πενήντα (50) επιχειρήσεις.

Στις μεγάλες επιχειρήσεις στις οποίες υπάρχει **προγραμματιστής** αυτός είναι ο οποίος κρίνει τι πρέπει να αγοραστεί, **δέκα (10)** στις πενήντα (50) επιχειρήσεις.

Σε κάποιες περιπτώσεις επιχειρήσεων υπάρχει αμοιβαία **συνεργασία** μεταξύ **επιχειρηματία, λογιστή** και **προγραμματιστή** εδώ έχουμε **δύο (2)** επιχειρήσεις στις πενήντα (50).

Ολοκληρώνοντας τις απαντήσεις που μας έδωσαν οι επιχειρηματίες στο σχετικό ερώτημα **έξι (6)** από αυτούς δήλωσαν ότι η απόφαση της επιλογής των μηχανημάτων πάρθηκε σε **συνεργασία λογιστών και προγραμματιστών.**

Λέγοντας μηχανολογικό εξοπλισμό εννοούμε τα εξής:

Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, εκτυπωτές, σταθεροποιητές τάσεως φωτοτυπικά μηχανήματα κ.λπ. αυτό λοιπόν που πρέπει να αποφασιστεί είναι το ποια χαρακτηριστικά πρέπει να έχουν αυτά τα μηχανήματα. Είναι πολλά αυτά που πρέπει να ληφθούν υπόψη αγοράζοντας ένα Ηλεκτρονικό Υπολογιστή:

Πρώτα η εταιρεία κατασκευής, μια γνωστή εταιρεία αποτελεί εγγύηση λειτουργίας καθώς επίσης και παροχή ποιότητας που συναντά κανείς κατά τη χρήση του Η/Υ.

Επίσης ο υπεύθυνος αξιολόγησης θα πρέπει να κάνει επιλογή κάποιων εσωτερικών χαρακτηριστικών του Η/Υ. Τέτοια χαρακτηριστικά

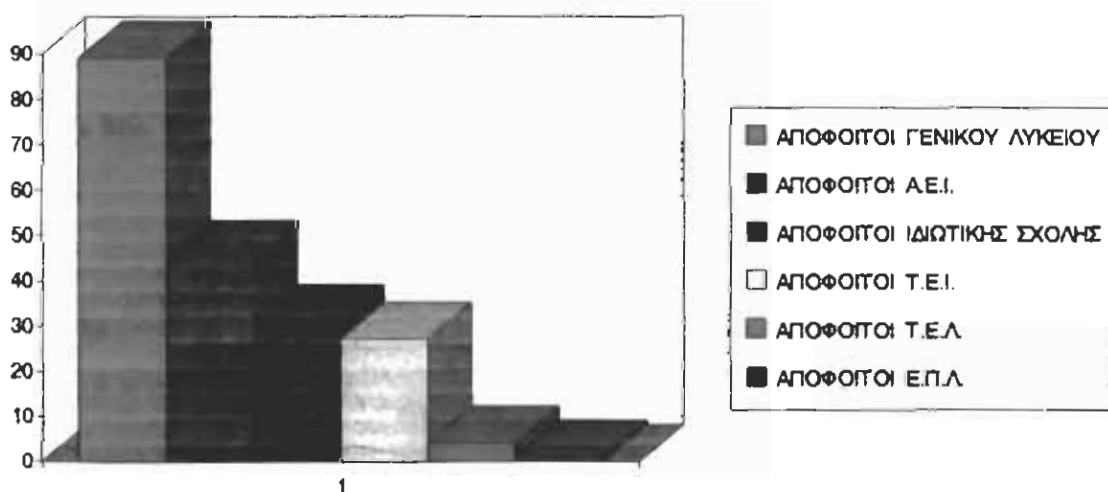
είναι: Η επιλογή χωρητικότητας σκληρού δίσκου, η επιλογή επεξεργαστή καθώς επίσης και να είναι εύκολα επεκτάσιμο το μηχάνημα καθένας διαλέγει τα ανάλογα χαρακτηριστικά με τις ανάγκες που θέλει να καλύψει.

Ερώτηση Νο 14

Ο Αριθμός των υπάλληλων στην μηχανογράφηση κατά τίτλο σπουδών στις επιχειρήσεις που ερευνήσαμε είναι ο εξής:

ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΤΙΤΛΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ	89	42%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ Α.Ε.Ι.	45	28%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	31	15%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ Τ.Ε.Ι.	27	13%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ Τ.Ε.Λ.	4	2%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ Ε.Π.Λ.	1	0.5%
ΣΥΝΟΛΑ	210	

Πίνακας Νο8

Σχήμα Νο4

Στις **πενήντα (50)** επιχειρήσεις υπάρχουν **διακόσιοι δέκα (210) υπάλληλοι** περίπου τέσσερις (4) υπάλληλοι ανά επιχείρηση.

Μελετώντας προσεκτικά τον παραπάνω πίνακα φτάνουμε στα εξής συμπεράσματα, αν βέβαια χρησιμοποιήσουμε και τα αποτελέσματα της έρευνας στην ερώτηση Νο 8 του ερωτηματολογίου μας:

Αν και όπως είδαμε ελάχιστες επιχειρήσεις θα προσλάμβαναν απόφοιτους Γενικού Λυκείου στις πενήντα (50) επιχειρήσεις που ερευνήσαμε σε σύνολο διακοσίων δέκα (210) εργαζομένων **οι ογδόντα εννέα (89)** ήταν **απόφοιτοι Γενικού Λυκείου** (ποσοστό **42%**) από το οποίο μπορούμε να συμπεράνουμε ότι όσο περνάει ο καιρός οι επιχειρηματίες παύουν να αναζητούν τα στελέχη τους σε απόφοιτους Γενικού Λυκείου.

Οι ανάγκες των επιχειρήσεων είναι τόσο μεγάλες που για να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό αναζητούν ειδικευμένο προσωπικό, αυτό βέβαια δεν ίσχυε σε τόσο μεγάλη έκταση παλαιότερα, οπότε οι επιχειρηματίες κατέφευγαν στην πιο φτηνή λύση δηλαδή στους απόφοιτους Γενικού Λυκείου.

Συνεχίζοντας **πενήντα οκτώ (58)** άτομα σε σύνολο διακοσίων δέκα (210) εργαζομένων είναι **απόφοιτοι Α.Ε.Ι**

Τα Α.Ε.Ι συνεχίζουν να αποτελούν την πηγή από την οποία ο επιχειρηματίας αναζητεί τα στελέχη που θα καταλάβουν υψηλές θέσεις μέσα στην επιχείρηση. Βέβαια δεν πρέπει να αγνοούμε το γεγονός ότι σε ένα λογιστήριο ο καλύτερος συνδιασμός είναι η ύπαρξη υπαλλήλων από διαφορετικά επίπεδα μόρφωσης, έτσι ώστε στο σύνολό τους να αποτελούν μια οργανωμένη ομάδα.

Στη συνέχεια ακολουθούν οι **απόφοιτοι Ιδιωτικής Σχολής** είναι **τριάντα ένα (31)** στους διακόσιους δέκα (210) (ποσοστό **15%**) και οι **απόφοιτοι Τ.Ε.Ι είκοσι επτά (27)** (ποσοστό **13%**).

Εδώ αξίζει να σημειώσουμε την "μάχη" που εξελίσσεται ανάμεσα στα Τ.Ε.Ι και στις Ιδιωτικές Σχολές. Όσοι αποτύχουν στις Γενικές Εξετάσεις, οπότε και μένουν εκτός Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καταφεύγουν στις Ιδιωτικές Σχολές προκειμένου να

πληρώσουν ένα αξιόλογο ποσό αλλά με στόχο να αποκτήσουν κάποιες γνώσεις που θα τους βοηθήσει να διεκδικήσουν μια θέση με αξιώσεις. Στα ΤΕΙ όμως (προτιμούνται περισσότερο οι απόφοιτοι αυτοί στις προσλήψεις) γίνεται μια σωστή δουλειά ετοιμάζοντας τους απόφοιτους τόσο με θεωρητικές γνώσεις όσο και με πρακτικές γνώσεις προκειμένου να στελεχώσουν τα λογιστήρια των επιχειρήσεων.

Τέλος **τέσσερα (4)** στελέχη είναι **απόφοιτοι Τεχνικού Λυκείου** σε σύνολο διακοσίων δέκα (210) (ποσοστό **2%**) και **ένα (1)** στέλεχος είναι **απόφοιτος Πολυκλαδικού Λυκείου** (ποσοστό **0.5%**). Τα λύκεια αυτά ναι μεν δίνουν σωστά στοιχεία στους μαθητές αλλά φαίνεται ότι μόνα τους δεν αρκούν για να δημιουργήσουν άτομα με ευρεία επαγγελματική κατάρτιση.

Ερώτηση Νο 15

Παρατηρήσαμε, κατά την έρευνά μας, ότι σε ένα ερώτημα όλο το σύνολο του δείγματος που ερευνήθηκε απάντησε καταφατικά την παρακάτω ερώτηση:

" Σας ενδιαφέρει η **επαγγελματική εμπειρία** των στελεχών σας; "

Πολύ λογικό λοιπόν να αναζητούν οι επιχειρήσεις άτομα έμπειρα που μπορούν να προσφέρουν στην επιχείρηση ευθύς με την πρόσληψή τους. Στο σημείο όμως αυτό εμείς οι απόφοιτοι των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αντιμετωπίζουμε ένα πρόβλημα.

Χρειαζόμαστε **ευκαιρίες** για να αποκτήσουμε την απαραίτητη εμπειρία που απαιτείται για να προσφέρουμε αυτά που μπορούμε.

Ερώτηση Νο 16

Όσον αφορά την επαγγελματική εμπειρία των στελεχών στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι **είκοσι οκτώ (28)** είπαν ότι η **επαγγελματική εμπειρία** των υπαλλήλων τους είναι πολύ καλή (ποσοστό **56%**). Οι **δέκα οκτώ (18)** μας είπαν καλή (ποσοστό **36%**), οι **τρεις (3)** είπαν μέτρια (ποσοστό **6%**) και **ένας** καθόλου (ποσοστό **2%**).

Όπως όλες οι ερωτήσεις έτσι και αυτή ελέγχεται αν οι επιχειρηματίες απαντούν με ειλικρίνεια, σίγουρα όμως από τα στοιχεία προκύπτει ότι η επαγγελματική εμπειρία των στελεχών των επιχειρήσεων που ερευνήσαμε κυμαίνεται σε πολύ καλά επίπεδα. Πράγμα που σημαίνει ότι το επίπεδο των στελεχών που εργάζονται στις επιχειρήσεις (Λογιστήριο - Μηχανογράφηση) είναι πάρα πολύ καλό. Η ειδίκευση και η εμπειρία τους αποτελεί πλέον σημαντικό παράγοντα για την επάνδρωση των σύγχρονων Ελληνικών Επιχειρήσεων.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΕΛΕΧΩΝ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	28	56%
ΚΑΛΗ	18	36%
ΜΕΤΡΙΑ	3	6%
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	2%

Πίνακας Νο9

Ερώτηση Νο 17

Το **φύλο στην επιλογή των υπαλλήλων** τελικά δεν παίζει σπουδαίο ρόλο έτσι στις πενήντα (50) επιχειρήσεις **οι σαράντα μία (41)** δεν λαμβάνουν υπόψη το φύλο (ποσοστό **82%**) ενώ οι υπόλοιπες **εννέα (9)** είπαν ότι το φύλο τις ενδιαφέρει στην επιλογή των υπαλλήλων τους (ποσοστό **18%**).

Οι επιχειρήσεις που απάντησαν ότι το φύλο παίζει βασικό ρόλο στην επιλογή των στελεχών που θα προσλάβουν μας είπαν ότι θα προτιμούσαν τις **γυναίκες** γιατί τις θεωρούν πιο παραγωγικά άτομα σε σχέση με τους άντρες.

Προσωπική μας άποψη είναι ότι είναι απαράδεκτο την σημερινή εποχή να γίνεται διάκριση ανάλογα με την εμφάνιση και την εξωτερική παρουσία των υπαλλήλων. Η άποψη των εννέα επιχειρηματιών κρίνεται λανθασμένη και προκαλεί θέμα για συζήτηση:

"Γιατί αυτοί οι επιχειρηματίες θέλουν γυναίκες στις επιχειρήσεις τους; Η παραγωγικότητα είναι αυτή που ωθεί τους επιχειρηματίες στην πρόσληψη των γυναικών;"

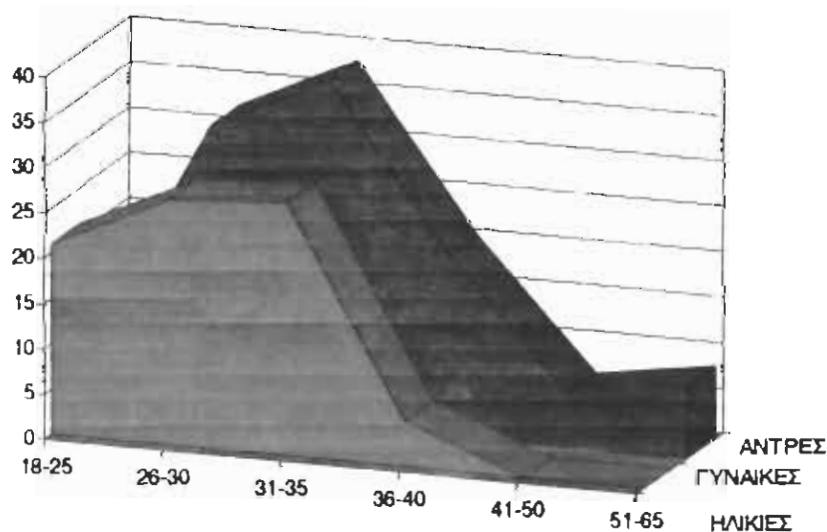
Ερώτηση Νο 18

Τα άτομα που έχουν προσλάβει αυτές οι επιχειρήσεις που επισκεφτήκαμε είναι άτομα κυρίως **νεαρής ηλικίας από 18 - 35 ετών**. Τα άτομα αυτά έχουν περισσότερες γνώσεις στον τομέα της μηχανογράφησης σε σχέση με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

Δεν πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι ο κόσμος των Η/Υ διευρύνθηκε τα τελευταία πέντε χρόνια με αποτέλεσμα να μπει δειλά-δειλά και στον τομέα της εκπαίδευσης, οπότε δίνεται η δυνατότητα σ' αυτόν που πραγματικά θέλει να αποκτήσει βασικές γνώσεις γύρω από την μηχανογράφηση.

Επίσης οι επιχειρήσεις αυτές που ερευνήσαμε είχαν υπαλλήλους κατά κύριο λόγο γυναίκες, ο λόγος, κατά την άποψη των επιχειρηματιών, που προτιμούν τις γυναίκες τον εξηγήσαμε πιο πάνω σε ανάλογο ερώτημα.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Σχήμα Νο 5

Ερώτηση Νο 19

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΣΥΧΝΑ	28	56%
ΣΠΑΝΙΑ	15	30%
ΚΑΘΟΛΟΥ	7	14%

Πίνακας Νο10

Στις πενήντα (50) επιχειρήσεις οι **είκοσι οκτώ (28)** μας απάντησαν ότι τα στελέχη τους επιμορφώνονται συχνά (ποσοστό **56%**). Οι **δέκαπέντε (15)** απάντησαν ότι επιμορφώνονται σπάνια (ποσοστό **30%**), ενώ οι υπόλοιπες **επτά (7)** μας είπαν ότι τα στελέχη τους δεν επιμορφώνονται καθόλου (ποσοστό **14%**).

Από αυτό συμπεραίνουμε ότι παρ' όλο που τα στελέχη τους συχνά ενημερώνονται στις εξελίξεις της μηχανογράφησης, αντιμετωπίζουν προβλήματα στην εκμάθηση των καινούργιων προγραμμάτων.

Αυτό εξηγείται για διάφορους λόγους:

- 1) Τα στελέχη των επιχειρήσεων δεν επιμορφώνονται τόσο συχνά όσο απάντησαν οι επιχειρηματίες, συνεπώς απάντησαν ψευδώς στην ερώτηση.
- 2) Οι γνώσεις τους περί Η/Υ είναι ελλιπείς, έτσι λοιπόν έχουν προβλήματα στην εξοικείωση με τα προγράμματα που χρησιμοποιεί η επιχείρηση.

- 3) Το προσωπικό αισθάνεται δέος μπροστά στους Η/Υ (κυρίως άτομα μεγαλύτερης ηλικίας) δηλαδή αγνοούν ότι ο Η/Υ είναι ένα μηχάνημα που βοηθά τον άνθρωπο και δεν είναι ένα τερατούργημα που τους απειλεί.

Αρκετοί είναι αυτοί που φοβούνται ακόμα και το άγγιγμα των πλήκτρων από τον φόβο της δημιουργίας κάποιας ζημιάς στο μηχάνημα και συνεπώς την απώλεια των ήδη καταχωρημένων δεδομένων. Για να υπερνικηθούν αυτοί οι φόβοι και να αποτελέσει ο Η/Υ όργανο εξυπηρέτησης των υπαλλήλων θα πρέπει να δημιουργηθεί η κατάλληλη σχέση ανάμεσα σε Η/Υ και υπάλληλο. Ένας τρόπος είναι και η ενασχόληση των υπαλλήλων σε θέματα Η/Υ και εκτός ωρών εργασίας αυτό μπορεί να γίνει με δύο τρόπους είτε συμμετέχοντας σε κάποια επιμορφωτικά σεμινάρια, είτε αποκτώντας ατομικά Η/Υ, έτσι ώστε να μελετούν, να εξοικειώνονται αλλά και να ανοίγονται σε περισσότερους ορίζοντες από αυτούς που έχουν συνηθίσει.

Ερώτηση Νο 20

ΑΣΧΟΛΙΑ ΜΕ Η/Υ ΕΚΤΟΣ ΩΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	22	44%
ΝΑΙ	14	28%
ΟΧΙ	14	28%

Πίνακας Νο11

Έτσι στις πενήντα (50) επιχειρήσεις μας απάντησαν ότι οι **δεκατέσσερις (14)** ενδιαφέρονται και γνωρίζουν ότι τα στελέχη τους ασχολούνται με θέματα Η/Υ και εκτός ωρών εργασίας, σε **δεκατέσσερις (14)** άλλες επιχειρήσεις μας είπαν ότι τα στελέχη τους εκτός ωρών εργασίας δεν ασχολούνται με θέματα μηχανογράφησης. Οι υπόλοιπες **είκοσι δύο (22)** δε, απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν τίποτα επί του θέματος.

Ερώτηση Νο 21

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ Η/Υ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	18	36%
ΝΑΙ	18	36%
ΟΧΙ	14	28%

Πίνακας Νο12

Όσον αφορά την ερώτηση αν τα στελέχη τους έχουν ατομικά Η/Υ, στις πενήντα (50) οι **δέκαοκτώ (18)** είπαν ότι οι υπάλληλοί τους έχουν προσωπικό Η/Υ, **οι δεκατέσσερις (14)** επιχειρήσεις είπαν ότι οι εργαζόμενοί τους δεν έχουν προσωπικό Η/Υ και οι υπόλοιπες **δέκαοκτώ (18)** επιχειρήσεις δεν γνωρίζουν αν τα στελέχη έχουν ατομικό Η/Υ.

Ερώτηση Νο 22

ΓΝΩΣΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ Η/Υ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΝΑΙ	47	94%
ΟΧΙ	3	6%

Πίνακας Νο13

Οι περισσότερες επιχειρήσεις επιθυμούν να έχουν τα στελέχη τους **παράλληλα γνώσεις Η/Υ και Λογιστικών**.

Έτσι στις πενήντα (50) επιχειρήσεις **οι σαράντα επτά (47)** μας είπαν ότι θέλουν γνώσεις Η/Υ- Λογιστικών (ποσοστό **94%**) ενώ οι υπόλοιπες **τρεις (3)** μας είπαν ότι δεν τους ενδιαφέρει (ποσοστό **6%**).

Όπως βλέπουμε η συντριπτική πλειοψηφία προτιμά ολοκληρωμένα στελέχη δηλαδή καταρτισμένα τόσο στα Λογιστικά όσο και στους Η/Υ, είναι φανερό ότι τέτοια στελέχη πλεονεκτούν έναντι άλλων και προτιμούνται για την κάλυψη θέσεων σε ένα λογιστήριο.

Μπορούμε να πούμε ότι τέτοια στελέχη δημιουργούνται μόνον μέσα στα Τ.Ε.Ι, μπορεί τα Α.Ε.Ι και οι Ιδιωτικές Σχολές να παρέχουν κάποιες γνώσεις αλλά σε τελική ανάλυση τα Τ.Ε.Ι είναι αυτά τα οποία δίνουν γερές βάσεις Λογιστικής καθώς επίσης και σημαντική ενημέρωση γύρω από τους Η/Υ έτσι ώστε ο σπουδαστής βγαίνοντας στην παραγωγή να συναντήσει τα λιγότερα δυνατά προβλήματα από οποιοδήποτε άλλο σπουδαστή άλλου ιδρύματος.

Με απογοήτευση όμως διαπιστώνουμε ότι οι σπουδαστές των Τ.Ε.Ι δεν έχουν την αναγνώριση που τους αρμόζει και μάλιστα για συγκεκριμένες θέσεις επάνδρωσης μηχανογραφημένων λογιστηρίων. **Θα πρέπει λοιπόν ο κάθε ένας μόνος του και συγχρόνως όλοι μαζί να παλέψουμε για να αποδείξουμε ότι η δουλειά που γίνεται στα Τ.Ε.Ι είναι αξιόλογη.**

Ερώτηση Νο 23

ΠΗΓΕΣ ΕΥΡΕΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΝΩΣΤΩΝ	36	72%
ΑΓΓΕΛΙΕΣ	21	42%
Ο.Α.Ε.Δ.	16	32%
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ Τ.Ε.Ι.	7	14%
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ Α.Ε.Ι.	4	8%
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΛΥΚΕΙΩΝ	2	4%

Πίνακας Νο14

Τα καινούργια στελέχη τους οι επιχειρηματίες τα βρίσκουν από διάφορους φορείς:

Έτσι **δεκαέξι (16)** επιχειρηματίες μας είπαν ότι προσλαμβάνουν καινούργια στελέχη μέσω του **Ο.Α.Ε.Δ.**, **τέσσερις (4)** άλλοι μας είπαν ότι προσλαμβάνουν από τις **γραμματείες των Α.Ε.Ι.**, άλλοι **επτά (7)** από τις **γραμματείες των Τ.Ε.Ι.**, **δύο (2)** άλλοι από τις **γραμματείες των Λυκείων**, αλλά οι περισσότεροι, **τριάντα έξι (36)** από αυτούς μας είπαν ότι οι προσλήψεις γίνονται **μέσω γνωστών τους** καθώς επίσης και από τις **αγγελίες είκοσι ένα (21)** στον αριθμό.

- ♦ Το πρώτο συμπέρασμα στο οποίο καταλήξαμε είναι ότι οι προσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία εξακολουθούσαν και εξακολουθούν να αποτελούν την κύρια πηγή από την οποία προσλαμβάνεται το προσωπικό, αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τις περισσότερες φορές την πρόσληψη ατόμων που δεν έχουν τα απαιτούμενα προσόντα για την συγκεκριμένη θέση.
- ♦ Δυστυχώς ένα δεύτερο συμπέρασμα είναι ότι ολοένα και λιγότεροι επιχειρηματίες καταφεύγουν σε γραμματείες Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι καθώς

και στο Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας για πρόσληψη στελεχών. Κάτι τέτοιο σημαίνει ότι τα υποψήφια στελέχη αν και έχουν τα κατάλληλα προσόντα δεν έχουν τις ευκαιρίες που θα έπρεπε για την κάλυψη κάποιας θέσης.

Ερώτηση Νο 24

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΓΝΩΣΤΗΣ Η/Υ	30	60%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΗΣ	20	40%
ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	17	34%
ΑΝΑΛΥΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΗΣ	11	22%

Πίνακας Νο15

Στην ερώτηση αν θα προτιμούσαν οι επιχειρηματίες να έχουν στην επιχειρησή τους **διάφορες κατηγορίες στελεχών** στο τμήμα της μηχανογράφησης μας απάντησαν:

Δεκαεπτά (17) από αυτούς προτιμούν να έχουν έναν **απλό χρήστη προγράμματος**, **είκοσι (20)** επιχειρηματίες προτιμούν να έχουν έναν **προγραμματιστή**. Άλλοι **τριάντα (30)** προτιμούν να έχουν στο τμήμα της μηχανογράφησης έναν **χειριστή προγράμματος ο οποίος να έχει και κάποιες περαιτέρω γνώσεις πάνω σε θέματα Η/Υ**. Λίγοι επιχειρηματίες **έντεκα (11)** στον αριθμό δήλωσαν ότι θα ήθελαν στην επιχειρησή τους έναν **Αναλυτή - Προγραμματιστή**.

Είναι λοιπόν οφθαλμοφανές ότι οι ανάγκες των επιχειρήσεων δεν απαιτούν την ύπαρξη Αναλυτή - Προγραμματιστή, αλλά αυτό που πραγματικά χρειάζονται είναι ειδικευμένους χρήστες οι οποίοι όμως να μπορούν να ανταπεξέλθουν και σε κάποια δύσκολη στιγμή.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ**ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ : _____
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : _____
3. Τ.Κ. : _____
4. ΤΗΛΕΦΩΝΟ : _____
5. Φ.Α.Χ. : _____
6. Α.Φ.Μ. : _____
7. Δ.Ο.Υ. : _____
8. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ : _____
9. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ : _____
10. ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ : _____

ΑΤΟΜΙΚΗ Ο.Ε. Ε.Ε. Ε.Π.Ε. ΣΥΝ/ΜΟΣ Α.Ε.

1. Έχετε μηχανογράφηση στην επιχείρησή σας:

Ναι

Όχι

2. Πόσο σας επηρεάζουν οι γνωστοί σας επιχειρηματίες που έχουν μηχανογράφηση;

Πολύ Μέτρια Καθόλου

3. Η ιδέα της μηχανογράφησης της επιχείρησής σας θα σας ενδιέφερε για το μέλλον;

Ναι Όχι

Αν **ΝΑΙ** ξέρετε σε ποιόν θα αναζητήσετε την βοήθεια την πληροφόρηση και την ευθύνη για την πραγματοποίηση αυτού του σχεδίου (Λογιστής, Σύμβουλος Μηχανογράφησης κ.λπ.

4. Κατά την γνώμη σας πόσο ένας Η/Υ θα ήταν απαραίτητος στην επιχείρησή σας

Πολύ Μέτρια Καθόλου

5. Τι προβλήματα πιστεύετε ότι θα συναντήσετε στην μηχανογράφηση της επιχείρησής σας

Κόστος μηχανημάτων Κόστος προγραμμάτων

Εκμάθηση προγράμματος Ειδίκευση Προσωπικού

6. Αν το κράτος χρηματοδοτούσε τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα για την αγορά Η/Υ κατά πόσο θα ανταποκρινόσασταν στην πρόταση για την αγορά αυτού

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στις εξήντα (60) επιχειρήσεις που ερευνήσαμε αξίζει να σημειωθεί ότι ένα ποσοστό **17%** δηλαδή **δέκα (10)** από αυτές δεν είχαν κάνει καμμία ενέργεια για μηχανογράφηση.

Στις δέκα (10) αυτές επιχειρήσεις, εμπορικά κυρίως καταστήματα, δηλαδή οικογενειακές μονάδες, των οποίων ο όγκος εργασιών ήταν ικανός να καλυφθεί από το ήδη υπάρχον χειρόγραφο σύστημα χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Γι' αυτό οι επιχειρηματίες θεωρούσαν περιττή την κατανάλωση οποιουδήποτε χρηματικού ποσού για την αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού αλλά και για την πρόσληψη ειδικευμένου προσωπικού.

Η πρώτη μας ερώτηση είχε σαν σκοπό να γνωρίσουμε το ποσοστό κατά το οποίο επηρεάζονται οι επιχειρηματίες των μη μηχανογραφημένων επιχειρήσεων από αυτούς που έχουν ήδη μηχανογραφηθεί.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΟΛΥ	4	40%
ΜΕΤΡΙΑ	4	40%
ΚΑΘΟΛΟΥ	2	20%

Πίνακας Νο16

Η έρευνά μας έδειξε ότι **τέσσερις (4)** από τις δέκα (10) επιχειρήσεις έχουν επηρεαστεί πάρα πολύ από τον γνωστό

επιχειρηματικό τους κύκλο (ποσοστό **40%**). Άλλες **τέσσερις (4)** επιχειρήσεις έχουν επηρεαστεί μέτρια (ποσοστό **40 %**). Οι υπόλοιπες **δύο (2)** επιχειρήσεις δεν επηρεάζονται καθόλου (ποσοστό **20%**).

Βλέπουμε ότι υπάρχει ένας επηρεασμός είτε πάρα πολύ μεγάλος είτε μέτριος (συνολικά **80%**), οι επιχειρηματίες των μη μηχανογραφημένων επιχειρήσεων δείχνουν να ενδιαφέρονται αρκετά για να μάθουν περισσότερες πληροφορίες περί μηχανογράφησης.

Αυτό το διαπιστώνουμε με την επόμενη ερώτηση έτσι λοιπόν **εννέα (9)** στις δέκα (10) επιχειρήσεις εξέφρασαν την διάθεσή τους για μηχανογράφηση (ποσοστό **90%**) ενώ μόνο **ένας επιχειρηματίας** (ποσοστό **10%**) μας δήλωσε ότι η ιδέα της μηχανογράφησης τον αφήνει αδιάφορο. Όπως δήλωσε ο ίδιος ο επιχειρηματίας η δραστηριότητά του είναι τόσο μικρή που δεν χρειάζεται να προβεί σε μηχανογράφηση του λογιστηρίου του.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΝΑΙ	9	90%
ΟΧΙ	1	10%

Πίνακας Νο17

Όσον αφορά αυτές τις εννέα (9) επιχειρήσεις, η συντριπτική πλειοψηφία, σχετικά για το **ποιός θα πάρει τις αποφάσεις** για την οργάνωση της μηχανογράφησης, **ο λογιστής και ο επιχειρηματίας** είναι αυτοί που θα παίξουν το σπουδαιότερο ρόλο.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ		
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΟΛΥ	7	70%
ΜΕΤΡΙΑ	2	20%
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	10%

Πίνακας Νο18

Στην συνέχεια **επτά (7)** στις δέκα (10) επιχειρήσεις (ποσοστό **70%**) μας απάντησαν ότι **ένας Η/Υ (η μηχανογράφηση γενικότερα) είναι απαραίτητος σε μία επιχείρηση**. Ως κυριότερο λόγο οι επιχειρηματίες ανέφεραν την μείωση του χρόνου εργασίας (μείωση όγκου λογιστικών εργασιών, έκδοση παραστατικών, αναζήτηση πληροφορίας). Για παράδειγμα η έκδοση ενός τιμολογίου στο οποίο αναγράφονται πάρα πολλά είδη γίνεται σε πολύ σύντομο χρόνο, με λιγότερα λάθη από την χειρόγραφη έκδοση. Επίσης έχουμε αυτόματα ενημέρωση των υπολοίπων προμηθευτών - πελατών και μπορούμε ανά πάσα στιγμή να ενεργήσουμε ανάλογα έτσι ώστε η εικόνα της επιχείρησης προς τρίτους να είναι πάντα άψογη.

Άλλες **δύο (2)** επιχειρήσεις στις δέκα (10) (ποσοστό **20%**) μας ανέφεραν ότι **δεν τους είναι πολύ απαραίτητος ο Η/Υ** ενώ τέλος **ένας (1)** επιχειρηματίας μας είπε ότι **δεν του είναι καθόλου απαραίτητος**.

Αναφερόμενοι σε καθαρά υποθετική ερώτηση, η απάντηση που πήραμε σχετικά με τα πιθανά προβλήματα που θα συναντούσαν οι επιχειρήσεις κατά την προσπάθεια μηχανογράφησης τους υπήρξε ένας σαφής προβληματισμός σχετικά και με τα τέσσερα (4) προβλήματα που τους θέσαμε.

Από την έρευνά μας καταλήξαμε ότι το κόστος μηχανημάτων και προγραμμάτων απασχολούσε τους επιχειρηματίες σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι η εκμάθηση προγράμματος και η ειδίκευση προσωπικού. Αφού αναφερόμαστε σε μικρές σχετικά επιχειρήσεις λογικό είναι το οικονομικό πρόβλημα να απασχολεί περισσότερο τους επιχειρηματίες. Η εκμάθηση προγράμματος και η ειδίκευση προσωπικού είναι προβλήματα που συναντούνται κατά την πορεία των εργασιών.

Το **90%** των επιχειρήσεων απάντησαν ότι θα αντιδρούσαν θετικά στην πρόταση του κράτους για χρηματοδότησή τους. Αναζητούν δε διάφορες λύσεις (Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. , ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ) που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν την προσπάθειά του.

Η ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ

Ο λόγος για τον οποίο ξεκινήσαμε αυτή την έρευνα ήταν για να έρθουμε σε επαφή με τον επιχειρηματικό κόσμο, να συζητήσουμε μαζί του, να γνωρίσουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει με κύριο σκοπό εμείς σαν απόφοιτοι σπουδαστές του Τ.Ε.Ι λαμβάνοντας υπόψιν τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε να αποτελέσουμε χρήσιμα και αναγκαία στελέχη για την Ελληνική επιχειρηματική αγορά.

Ένα σημαντικό στοιχείο είναι ότι αρκετοί έκτακτοι εκπαιδευτικοί στο Τ.Ε.Ι έχουν επαφή με τον επιχειρηματικό κόσμο, (επαγγελματική σχέση) γεγονός που τους δίνει την ευκαιρία να γνωρίζουν ποιά είναι η ζήτηση από την πλευρά των επιχειρηματιών και ανάλογα ο καθένας στο αντικείμενο του να προσπαθεί να βελτιώσει τις συνθήκες διδασκαλίας του. Έτσι αυτό το γεγονός βοηθά τους σπουδαστές στην πλήρη κατάρτισή τους πάνω στο αντικείμενο των Λογιστικών και της Μηχανογράφησης.

Το Τ.Ε.Ι δηλαδή αποτελεί σύμφωνα με την άποψή μας την πιο έμπιστη πηγή από την οποία μπορεί να αποκτήσει κανείς ένα στέλεχος σωστά καταρτισμένο ώστε η εξοικείωσή του με το χώρο εργασίας να γίνει πολύ σύντομα.

Εκτός από τις βασικές γνώσεις Λογιστικής (Σχολή Σ.Δ.Ο. τμήμα Λογιστικής) που είναι άλλωστε και ο κύριος σκοπός του τμήματος αυτού, γίνεται μια πολύ καλή προσπάθεια εξοικείωσης πάνω σε γενικά θέματα Η/Υ καθώς σε προγραμματισμό και σε μηχανογράφηση.

Στο χώρο του Τ.Ε.Ι λειτουργεί εργαστήριο Η/Υ στο οποίο εκτός από το βασικό πρόγραμμα σπουδών, ακολουθείται και ένα ξεχωριστό πρόγραμμα με τη μορφή φροντιστηριακής εκπαίδευσης σε σπουδαστές που ενδιαφέρονται να ασχοληθούν περισσότερο με τους Η/Υ γενικά καθώς και με την μηχανογράφηση.

Το εργαστήριο αυτό βρίσκεται υπό την ευθύνη του τμήματος Λογιστικής όπως επίσης και δύο άλλα εργαστήρια στα οποία διδάσκονται Λογιστικές εφαρμογές και παράλληλα λογιστικά πακέτα.

Για να γνωρίσουμε περισσότερο το είδος και τη μορφή των εργασιών που εκτελούνται στα εργαστήρια αυτά θεωρήσαμε σκόπιμο να έρθουμε σε επαφή με τους υπεύθυνους καθηγητές των εργαστηρίων καθώς επίσης και με ορισμένους από τους εκπαιδευτικούς.

Πολύ σημαντικά στοιχεία σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία του εργαστηρίου ήρθαν στα χέρια μας μετά από προσωπική συζήτηση που είχαμε με τον υπεύθυνο καθηγητή - ιδρυτή του εργαστηρίου Κύριο Π. Χατζηκωνσταντίνου.

Το εργαστήριο λοιπόν των Η/Υ της Σ.Δ.Ο. ιδρύθηκε το έτος 1985. Για την ίδρυση και την ανάπτυξή του παρουσιάστηκαν αρκετά προβλήματα, μερικά από τα οποία λύθηκαν ενώ κάποια άλλα εξακολουθούν να προβληματίζουν ακόμα και σήμερα.

Ένα σχεδόν μόνιμο πρόβλημα είναι η απελπιστική έλλειψη χρημάτων από τις Δημόσιες Επενδύσεις και τον Τακτικό Προυπολογισμό. Η κατάσταση αυτή βελτιώθηκε λίγο αν και αποσπασματικά, από τότε που η Ευρωπαϊκή Κοινότητα χρηματοδότησε με χρηματικά κονδύλια τα εργαστήρια.

Η παρέλευση μιας χρονικής περιόδου δύο ετών από την στιγμή απόφασης εξοπλισμού του εργαστηρίου μέχρι την πραγματοποίηση είχε σαν συνέπεια να αλλάζουν οι απαιτήσεις των μηχανημάτων, όσον αφορά την προμήθεια αυτών, το κόστος, και γενικά η κατάσταση της αγοράς. Με λίγα λόγια η τεχνολογία εξελίσσεται και έχει σαν συνέπεια το υψηλότερο κόστος για την αγορά και για την ανανέωση των μηχανημάτων.

Βασικό ρόλο έπαιξε και παίζει η ταχύτητα προώθησης της λίστας αναγκών του εργαστηρίου από όλα τα στάδια μέχρι να φτάσει στη τελική έγκριση της Διοίκησης, έτσι αυτό είχε σαν συνέπεια την καθυστέρηση της ανάπτυξης του εργαστηρίου.

Όπως μας τόνισε ο Κος Χατζηκωνσταντίνου ορισμένα από τα πιο **σημαντικά προβλήματα** που αντιμετώπισε κατά την δημιουργία του εργαστηρίου είναι τα εξής:

Υπαρξη σημαντικών **διαφορετικών απόψεων σχετικά με τις προδιαγραφές για την διδαχθείσα ύλη, τις ώρες διδασκαλίας, την διάταξη των μαθημάτων και του τρόπου με τον οποίο θα έπρεπε να είναι οργανωμένο ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα** έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς.

Παρόλο που έγιναν διάφορες προτάσεις ολοκληρωμένες και συγκεκριμένες όσον αφορά τα μαθήματα, την ύλη των μαθημάτων, τις ώρες θεωρίας και άσκησης, **αυτά προωθήθηκαν μέσω της διοίκησης του τμήματος Λογιστών με σκοπό να ενημερώσουν την Κεντρική Διοίκηση του Τ.Ε.Ι. Πατρών και τέλος το Υπουργείο Παιδείας. Δυστυχώς όμως όπως μας τόνισε ο Κος Χατζηκωνσταντίνου αυτές οι προτάσεις ποτέ δεν έφτασαν στο στόχο τους.**

Το αποτέλεσμα ήταν ότι το ατέρμονο προσωπικό ενδιαφέρον του υπεύθυνου του εργαστηρίου και η αγωνία του για τον πραγματικό εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών, να επιβάλλει σε συμφωνία με τα άλλα μέλη του Συμβουλίου του τμήματος Λογιστών ένα δικό του πρόγραμμα σπουδών. Με σκοπό αφενός μεν την σωστή εκπαίδευση των σπουδαστών και ανταπόκρισή τους στις απαιτήσεις της αγοράς αφετέρου δε στο να φέρει τα προγράμματα σπουδών σε παρεμφερές επίπεδο με τα αντίστοιχα προγράμματα που διδάσκονται σε αντίστοιχα ιδρύματα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Η επτάχρονη εμπειρία του Κου Χατζηκωνσταντίνου στην δημιουργία, ανάπτυξη και εξέλιξη του τμήματος έδειξε ότι ουσιαστικά όλος ο ουσιαστικός εκσυγχρονισμός της παιδείας, δυστυχώς στηρίζεται στην Ιδιωτική Πρωτοβουλία και απείρως λιγότερο στις προδιαγραφές της ίδιας της πολιτείας.

Το εκπαιδευτικό προσωπικό των εργαστηρίων είναι εξαιρετικά ολιγάριθμο και επιπλέον παρουσιάζονται τα εξής προβλήματα:

- ♦ Για την συνολική εκπαίδευση μιας συνολικής δύναμης εννιακοσίων (900) σπουδαστών υπάρχουν **μόνο ένα ή δύο άτομα ως μόνιμο προσωπικό**, αντίθετα υπάρχουν **δέκα (10) έκτακτοι καθηγητές** εκ των οποίων η συντριπτική πλειοψηφία είχε και έχει όμως ολιγόωρη απασχόληση στο ίδρυμα και σε πολλές περιπτώσεις αυτοί ήταν περαστικοί, αυτό βέβαια σημαίνει εξαιρετικά μειωμένο ενδιαφέρον απόδοσης και εκπαίδευσης.
- ♦ Ο μεγαλύτερος αριθμός των εκπαιδευτικών είναι μεν εξειδικευμένα άτομα με τον Η/Υ αλλά **δεν έχουν εξοικειωθεί στις εφαρμογές των Η/Υ στη Λογιστική και στη Διοίκηση των επιχειρήσεων.**

Στη προσπάθεια εξέλιξης του εργαστηρίου, η καθιέρωση τριών θεσμών έπαιξε σημαντικό ρόλο:

- 1) Ο ένας αφορά τα **ελεύθερα φροντιστηριακά μαθήματα** τα οποία συνίσταντο στην ελεύθερη παρακολούθηση εντατικών φροντιστηριακών μαθημάτων (χωρίς βαθμολόγηση - προαιρετικά) σε τομείς που οι σπουδαστές είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και απόδοση. Με τον τρόπο αυτό αυξήθηκε δραστικά ο αριθμός των ποιοτικά εκπαιδευμένων σπουδαστών.
- 2) Ο δεύτερος θεσμός αφορά την **εκτέλεση πτυχιικών εργασιών επαγγελματικού επιπέδου** οι οποίες γίνονται σε περίοδο μέχρι και δύο ετών έναντι ενός τυπικού εξαμήνου όπως αυτό προσδιορίζεται από το νόμο.
Τα δραστικά αποτελέσματα αυτής της τακτικής ήταν η δραστική απορρόφηση των σπουδαστών μας στην αγορά εργασίας, γιατί έπειθαν ότι γνωρίζουν αρκετά στοιχεία Η/Υ εκτός από Λογιστική δίνοντας αντικειμενική αξία στο πτυχίο τους.
Το σύνολο δε των σπουδαστών που είχαν εκτελέσει πτυχιικές εργασίες ή και πρακτική εξάσκηση μέσα στο εργαστήριο, απορροφήθηκαν σε θέσεις του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα σχετικά με την μηχανογράφηση.

- 3) Τρίτος κατά σειρά θεσμός είναι η καθιέρωση δύο θέσεων πρακτικής εξάσκησης ανά εξάμηνο στο εργαστήριο Η/Υ της Σ.Δ.Ο. Η σημασία της είναι μεγάλη γιατί αποτελεί συνήθως επέκταση της πτυχιακής εργασίας και περιλαμβάνει ουσιαστικά εκμάθηση προγραμματισμού.

Σύμφωνα με τον Κου Χατζηκωνσταντίνου χρειάζεται συνέπεια και συνέχεια της γραμμής που έχει επιβάλλει δηλαδή συνέχιση και περαιτέρω βελτίωση της εφαρμογής του προγράμματος.

Αυτή την στιγμή το μάθημα των Η/Υ γίνεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο	Η/Υ Ι	DOS - BASIC
Β' Εξάμηνο	Η/Υ ΙΙ	COBOL
Γ' Εξάμηνο	Η/Υ ΙΙΙ	DBASE

Η άποψη του Κου Χατζηκωνσταντίνου είναι να γίνει μια περαιτέρω βελτίωση στο πρόγραμμα σπουδών (εκτός από την ήδη αντικατάσταση του DOS - BASIC με την DBASE στο Γ' Εξάμηνο), τέτοια ώστε να περιλαμβάνει την παρακάτω μορφή:

Η/Υ Ι	Λογιστικό σύστημα	DOS - BASIC
Η/Υ ΙΙ	LOTUS 123	
Η/Υ ΙΙΙ	DBASE	

Εκτός από τις αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών γενικότερες προτάσεις του Κου Χατζηκωνσταντίνου είναι οι εξής:

- [1] Απαιτείται τεράστια αύξηση των εργαστηριακών εγκαταστάσεων, έτσι ώστε να υπάρχουν ελεύθερες ώρες για την εκπαίδευση των σπουδαστών κατά τον ελεύθερο χρόνο τους, ώστε να προλαβαίνουν να αφομοιώνουν την διδασκόμενη ύλη.
- [2] Αυτό με την σειρά του απαιτεί υψηλή χρηματοδότηση, δραστική αύξηση του μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού υψηλών βαθμίδων και υψηλής ποιοτικής στάθμης - καθώς και επιτάχυνση του ρυθμού χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση των σύγχρονων εργαστηριακών αναγκών.
- [3] Είναι σαφές ότι μετά από αυτή την εξοικείωση των σπουδαστών με γλώσσες και πακέτα προγραμματισμού που απαιτούνται στην αγορά εργασίας, οι σπουδαστές πρέπει να υφίστανται εντατική εκπαίδευση στην εφαρμογή Λογιστικής μέσω Λογιστικών πακέτων.

Σε σχετική ερώτησή μας που αφορούσε την συμμετοχή των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα των Η/Υ ο Κος Χατζηκωνσταντίνου μας απάντησε ότι η συμμετοχή δεν είναι πλήρης γιατί εξαρτάται από το επίπεδο εκπαίδευσης των εισερχομένων σπουδαστών και δυστυχώς το επίπεδο είναι χαμηλό. Το χαμηλό αυτό επίπεδο εισερχομένων σπουδαστών στα ΤΕΙ έχει σαν αποτέλεσμα φοιτητές με ελαχιστοποιημένη ικανότητα ανάλυσης, δεν μπορούν να αφομοιώσουν το πνεύμα εργασίας που απαιτεί η σύγχρονη μηχανογράφηση.

Ως εκ τούτου η ποιοτική άνοδος των εισερχομένων σπουδαστών είναι η ουσιαστική αναγκαιότητα για την άνετη παρακολούθηση και συμμετοχή στα ανωτέρω μαθήματα. Βεβαίως πάντα υπάρχει ένα **ποσοστό στα 15% τα οποία δείχνουν πάρα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον** αφιερώνοντας πολύ προσωπικό χρόνο στην εξοικείωσή τους με τους Η/Υ.

Κοινά ήταν τα στοιχεία που μας έδωσαν δύο έκτακτοι καθηγητές οι οποίοι διδάσκουν στο τμήμα Λογιστικής έχοντας στα χέρια τους την ευθύνη εκπαίδευσης ενός μεγάλου αριθμού σπουδαστών. Οι κύριοι Γ. Ραβασόπουλος και Κ. Κουμούσης.

Στόχος λοιπόν του εργαστηρίου είναι η παροχή γενικών γνώσεων στους σπουδαστές με αποτέλεσμα να αποτελέσει η κατάρπισή τους αυτή ένα εργαλείο πολύτιμο για την καλύτερη επαγγελματική αποκατάστασή τους.

Σκοπός δε είναι η πρακτική εξάσκηση σε θέματα Η/Υ. Επίσης με την επαφή των σπουδαστών με τους Η/Υ (γνωριμία και χειρισμός Η/Υ), επιχειρούν την απομυθοποίηση του μηχανήματος. Επιχειρείται επίσης η παροχή της έννοιας του προγραμματισμού και προγραμμάτων σε διάφορες γλώσσες (BASIC, COBOL, DBASE).

Τα προβλήματα του εργαστηρίου είναι τα εξής:

- [1] Η **έλλειψη επαρκούς μηχανολογικού εξοπλισμού** καθώς επίσης και η **απαρχαιωμένη τεχνολογία των μηχανημάτων** που χρησιμοποιούνται στα εργαστήρια.
- [2] **Έλλειψη ελεύθερου χρόνου στα εργαστήρια για τους σπουδαστές**, έτσι λοιπόν η μικρή επαφή των σπουδαστών με τους Η/Υ δεν λειτουργεί θετικά στη δημιουργία ενδιαφέροντος από την πλευρά τους.
- [3] Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί το **μικρό ενδιαφέρον που παρατηρείται από τους σπουδαστές**. Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό απλά ενδιαφέρεται να περάσει το μάθημα, ενώ ελάχιστοι είναι αυτοί που εκτιμούν την ευκαιρία να συλλέξουν όσες περισσότερες γνώσεις μπορούν.

Όσον αφορά τις αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών διακρίνουμε μια κοινή γραμμή κατάργησης δηλαδή της γλώσσας COBOL στο Β' εξάμηνο και αντικατάστασή της με κάποιον επεξεργαστή κειμένου

κάτω από **WINDOWS** όπως για παράδειγμα (**WORD, AMPRO, WORDPERFECT,**) ή κάποια Λογιστικά φύλλα (**LOTUS 123, EXCEL**) και χρήση λογιστικών πακέτων που κυκλοφορούν στην αγορά.

Είναι παραδεκτό ότι η διδασκαλία αυτή τη στιγμή δεν καλύπτει πλήρως τις ανάγκες των επιχειρήσεων και αυτό γιατί δεν μελετάται εντατικά ο επιχειρηματικός κόσμος έτσι ώστε ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς να τροποποιείται και το πρόγραμμα σπουδών του Τ.Ε.Ι

Μια πρόταση είναι η δημιουργία ενός αρμόδιου οργάνου μέσα στο χώρο του Τ.Ε.Ι που αναλαμβάνει να φέρει σε επαφή αποφοίτους Τ.Ε.Ι και επιχειρήσεις

Ειδικότερα για το εργαστήριο προτείνεται από τους καθηγητές που ρωτήσαμε ανανέωση εξοπλισμού, συνεχή αναπροσαρμογή της εκπαιδευτικής ύλης και τέλος αύξηση της χρονικής διάρκειας των μαθημάτων.

Παράλληλα με την λειτουργία του κεντρικού εργαστηρίου της Σ.Δ.Ο. λειτουργεί και το εργαστήριο του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων όπου πήραμε πληροφορίες και διάφορες προτάσεις από την αρμόδια καθηγήτρια Β. Καρούσου.

Το Τμήμα της Διοίκησης Επιχειρήσεων ανέκαθεν αντιμετώπιζε και αντιμετωπίζει πρόβλημα εργαστηρίων. Το εργαστήριο δημιουργήθηκε το 1991, όμως λειτουργεί με πολύ μικρό αριθμό Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Ο βασικός σκοπός λειτουργίας των εργαστηρίων είναι η σύνδεση επιστήμης και τεχνολογίας δηλαδή πρακτική εξάσκηση και ασκήσεις στους Η/Υ πάνω στα θεωρητικά μαθήματα που διδάσκονται στις αίθουσες.

Στο εργαστήριο του τμήματος της Διοίκησης εφαρμόζεται ένα πρόγραμμα που απαρτίζεται από έξι προαιρετικά - φροντιστηριακά μαθήματα

Αυτή τη στιγμή διδάσκονται τα τρία από αυτά :

DOS	Δύο (2) ώρες την εβδομάδα
LOTUS 123	Δύο (2) ώρες την εβδομάδα
PROJECT MANAGER	Δύο (2) ώρες την εβδομάδα

Στο πρόγραμμα όμως πρόκειται να διδαχθούν τα εξής :

WINDOWS
EXCEL
WORD FOR WINDOWS

Τα οποία όμως προς το παρόν καθυστερούν λόγω έλλειψης χωρητικότητας του υπάρχοντος εξοπλισμού

Το κύριο πρόγραμμα των μαθημάτων του εργαστηρίου της Διοίκησης Επιχειρήσεων ακολουθεί την ίδια δομή με αυτήν του εργαστηρίου του τμήματος Λογιστικής.

Α' Εξάμηνο	DOS - BASIC
Β' Εξάμηνο	COBOL
Γ' Εξάμηνο	DBASE

Οι στόχοι του εργαστηρίου του τμήματος της Διοίκησης Επιχειρήσεων συνοψίζονται στους εξής:

- [1] Να λειτουργήσουν και στη Διοίκηση **Φροντιστηριακά μαθήματα** όπως συμβαίνει με το αντίστοιχο εργαστήριο του τμήματος Λογιστικής.
- [2] Να υπάρχουν **ελεύθερες ώρες στο εργαστήριο** έτσι ώστε οι σπουδαστές να μπορούν να ασχολούνται με θέματα δικά τους πάνω στους Η/Υ εκτός από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών.
- [3] Το κανονικό μάθημα του προγράμματος για εργαστήριο Η/Υ είναι μόνο μία ώρα, ευνόητη λοιπόν η ανάγκη για **αύξηση των ωρών διδασκαλίας**.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει δε είναι τα ακόλουθα:

- [1] Όπως αναφέραμε και νωρίτερα στους μελλοντικούς στόχους βελτίωσης είναι οι **ελάχιστες ώρες λειτουργίας του εργαστηρίου**.
- [2] **Τα μηχανήματα είναι παλαιάς τεχνολογίας** και αδυνατούν να χρησιμοποιηθούν για την λειτουργία των περισσότερων πακέτων (EXCEL, LOTUS I, II, III, WINDOWS). Το ελπιδοφόρο είναι ότι αναμένονται σύντομα να αντικατασταθούν από μηχανήματα νεώτερης τεχνολογίας.
- [3] Εκτός από Ηλεκτρονικό Υπολογιστή που είναι το βασικό υλικό **δεν υπάρχουν** άλλα μηχανήματα όπως **εκτυπωτές LASER, SCANNER, φωτοτυπικό μηχάνημα κ.λπ.**
- [4] **Δεν υπάρχει σύνδεση επιστήμης και τεχνολογίας** δηλαδή κατευθείαν σύνδεση θεωρίας και πράξης.

- [5] Πάγια είναι η άποψη της **κατάργησης της γλώσσας COBOL** από το πρόγραμμα σπουδών , και στο τμήμα της Διοίκησης Επιχειρήσεων, και αντικατάσταση της με άλλη γλώσσα προγραμματισμού.
- [6] Ιδιαίτερα στο τμήμα της Διοίκησης υπάρχει μια **πληθώρα θεωρητικών γνώσεων με περιορισμένη πρακτική εξάσκηση** αυτών.
- [7] Θα λέγαμε ότι **δεν υπάρχει στην Ελλάδα σύνδεση του προγράμματος σπουδών με την αγορά εργασίας.**

Το ενδιαφέρον των σπουδαστών του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων για το μάθημα των Η/Υ είναι ελάχιστο και ιδιαίτερα στο Α' και Β' εξάμηνο γιατί τα μαθήματα γίνονται θεωρητικά στην αίθουσα του τμήματος και όχι στα εργαστήρια με συνέπεια να μην δίνεται ερέθισμα στους σπουδαστές για να ενδιαφερθούν για το μάθημα.

Βέβαια το ενδιαφέρον αυξάνεται στα μεγαλύτερα εξάμηνα γιατί το μάθημα διδάσκεται στα εργαστήρια. Ένα **30%** περίπου των σπουδαστών ενδιαφέρεται για περαιτέρω γνώσεις πάνω στους Η/Υ, λόγω όμως έλλειψης οργάνωσης (κλειδωμένο το εργαστήριο όταν δεν γίνεται μάθημα) το ποσοστό αυτό μειώνεται αισθητά.

Στο σημείο αυτό προτείνεται η καθιέρωση της πρακτικής εξάσκησης σπουδαστών στο εργαστήριο της Διοίκησης όπως συμβαίνει και στο αντίστοιχο τμήμα της Λογιστικής.

Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την δημιουργία ελεύθερων ωρών στο εργαστήριο έτσι ώστε να επωφελούνται οι σπουδαστές.

Επίσης θα ήταν πολύ θετικό η ανάθεση πτυχιακών εργασιών σε θέματα Η/Υ, κάτι που προς το παρόν επιτυγχάνεται στο τμήμα Λογιστικής.

Σαν προσπάθεια επίλυσης όλων αυτών των προβλημάτων μπορούμε να σημειώσουμε τα εξής:

- [1] Κρίνεται αναγκαία η αύξηση των ωρών του εργαστηρίου.
- [2] Εκσυγχρονισμός του προγράμματος σπουδών. Μια πρόταση είναι η αντικατάσταση του προγραμματισμού με διάφορα προγράμματα και πακέτα που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις
- [3] Δημιουργία αντιπροσωπείας ΤΕΙ - ΑΕΙ με στόχο την δημιουργία σύνδεσης εκπαίδευσης - παραγωγής (είχε γίνει παλιότερα πρόταση στο Υπουργείο Παιδείας από την Ε.Ε.Δ.Ε).
- [4] Να γίνεται περισσότερη πρακτική εξάσκηση στους Η/Υ παρά θεωρητική και τέλος
- [5] Να προωθηθούν διάφορα ερευνητικά προγράμματα στα οποία να συμμετέχουν εκπαιδευτικοί και σπουδαστές

Στο τμήμα Λογιστικής υπάγονται και δύο άλλα εργαστήρια στα οποία κατά κύριο λόγο διδάσκονται Λογιστικά Πακέτα. Χρησιμοποιείται συγκεκριμένα το εμπορικό πακέτο **FASMA II** της εταιρείας **SINGULAR**.

Στα εργαστήρια αυτά διδάσκεται επίσης και το μάθημα "Πληκτρολόγιο Η/Υ" έτσι ώστε ο σπουδαστής να γνωρίσει την χρήση των πλήκτρων.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα δύο αυτά εργαστήρια είναι τα εξής:

- [1] Τα μαθήματα αυτά διδάσκονται ελάχιστες ώρες την εβδομάδα. Οι έξι (6) ώρες υποχρεωτικής παρακολούθησης δεν αρκούν αν λάβουμε υπόψην ότι στις ώρες αυτές δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στη λογιστική ανάλυση των θεμάτων.
- [2] Δεν υπάρχει σωστή υλικοτεχνική υποδομή στα εργαστήρια (Μικροί χώροι, συνεπώς υπάρχουν ελάχιστα μηχανήματα που έχουν σαν αποτέλεσμα ο σπουδαστής να μην έχει δικό του υπολογιστή κατά την ώρα του μαθήματος).
- [3] Ανομοιογενείς ομάδες. Όπως αναφέραμε νωρίτερα τα μαθήματα αυτά του Ε και ΣΤ εξαμήνου, **Λογιστικές Εφαρμογές Ι και Λογιστικές Εφαρμογές ΙΙ** αντίστοιχα είναι υποχρεωτικά, δηλαδή προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών και η παρουσία του σπουδαστή έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα. Έτσι λοιπόν ο αριθμός των σπουδαστών είναι μεγάλος με συνέπεια να δημιουργείται η ανάγκη να δημιουργηθούν διάφορες ομάδες. Λέγοντας λοιπόν ότι οι ομάδες είναι ανομοιογενείς εννοούμε ότι μέσα σε μια ομάδα υπάρχουν μεγάλες διαφορές, διαφορετικά επίπεδα μάθησης (άλλοι έχουν λίγες γνώσεις Λογιστικής, άλλοι περισσότερες). Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ο εκπαιδευτικός να αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα στην διεκπαίδευσή του έργου του.

Το πραγματικό ενδιαφέρον των σπουδαστών είναι πολύ δύσκολο να μετρηθεί γιατί ναι μεν η συμμετοχή είναι μεγάλη αλλά αυτό συμβαίνει γιατί το μάθημα το εργαστηριακό είναι υποχρεωτικό.

Τα αντικείμενα διδασκαλίας στα εργαστήρια αυτά είναι η αντιμετώπιση λογιστικών γεγονότων με το χειρόγραφο σύστημα, που συναντά μια επχείρηση που τηρεί Γ κατηγορίας βιβλία τόσο στο

κλασσικό όσο και στο συγκεντρωτικό σύστημα, λειτουργεί δηλαδή η ομάδα σαν ένα οργανωμένο λογιστήριο εκτελώντας τις λογιστικές εγγραφές, ενημερώνοντας τα βιβλία της επιχείρησης και τις διάφορες καρτέλες. Παράλληλα γίνεται εφαρμογή αυτών των λογιστικών εργασιών στον Η/Υ μέσω του **προγράμματος FASMA II της SINGULAR.**

Ο σκοπός των εργαστηρίων αυτών είναι η παροχή γνώσεων για τη λειτουργία λογιστικών πακέτων που θα συναντήσει ένας σπουδαστής πηγαίνοντας να εργαστεί σε μια επιχείρηση που λειτουργεί μηχανογραφημένο λογιστήριο.

Όπως μας δήλωσαν οι καθηγήτριες που διδάσκουν το μάθημα, βρίσκονται σε συνεχή επαφή με τις επιχειρήσεις, ενημερώνονται για τις ανάγκες τους και προσπαθούν να δημιουργήσουν τέτοια στελέχη ώστε να καλύψουν τις ανάγκες αυτές.

Στα πλαίσια ανάπτυξης και βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου αυτών των συγκεκριμένων εργαστηρίων έχουν γίνει ενέργειες αγοράς και άλλων πακέτων όπως οι (**Ορίζοντες της COMPUTER LOGIC**) καθώς επίσης και **προγράμματα εσόδων - εξόδων και μισθοδοσίας** για την καλύτερη εκπαίδευση και κατάρτιση των σπουδαστών.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

Μετά από την προσωπική συζήτηση που είχαμε με έναν ορισμένο αριθμό επιχειρηματιών, Λογιστών, γνωρίσαμε αρκετά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις τους στον τομέα της επάνδρωσης των λογιστηρίων τους και γενικότερα στη μηχανογράφηση.

Επειδή και εμείς αποτελούμε **απόφοιτοι του τμήματος Λογιστικής του Τ.Ε.Ι. Πατρών** και γνωρίζουμε καλύτερα από τον καθένα τις συνθήκες που επικρατούν στο συγκεκριμένο Τ.Ε.Ι. θα θέλαμε να διατυπώσουμε κάποιες προτάσεις, σύμφωνα με τις οποίες μπορεί να γίνει μία **αξιοσημείωτη βελτίωση** στην εκπαίδευση έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επιχειρήσεων καθώς και σε αυτά που ζητούν οι επιχειρηματίες, με γενικότερο αντίκτυπο καλύτερα καταρτισμένα στελέχη και έτοιμα για την αγορά εργασίας.

Οι προτάσεις μας αυτές είναι οι ακόλουθες:

- I. Αύξηση των ωρών διδασκαλίας για τα μαθήματα Η/Υ, συγκεκριμένα να συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα σπουδών και άλλα λογιστικά πακέτα εκτός από τα ήδη υπάρχοντα, επίσης να αφιερωθούν ώρες διδασκαλίας στα εξής:
- I. Περιβάλλον δικτύου (**NOVELL**). Πρόγραμμα επικοινωνίας δύο ή περισσότερων μηχανημάτων.
- II. **WINDOWS** (Λειτουργικό σύστημα).
- III. Λογιστικά φύλλα (**EXCEL, LOTUS 123**).
- IV. Βάσεις δεδομένων (**DBASE - ACCESS - PARADOX**)
- V. Γνωριμία με τις βασικές αρχές του προγραμματισμού.
- VI. Τέλος, να συνεχιστεί και να βελτιωθεί η διδασκαλία στα θέματα που ήδη λειτουργούν (**DOS και επεξεργαστές κειμένου**).

- [2] Να προωθηθούν τα **ερευνητικά προγράμματα** με την συμμετοχή των σπουδαστών σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς. Επίσης σαν μέσο αξιολόγησης οι εργασίες να αντικαταστήσουν όπου είναι δυνατό τις *"ψυχρές προόδους"*. Τα θέματα των ερευνών και εργασιών καλό θα ήταν να αφορούν θέματα Η/Υ αφού πλέον για τον σύγχρονο λογιστή ο Η/Υ αποτελεί πολύτιμο βοηθό και συνεργάτη.
- [3] Δημιουργία ενός **φορέα** που θα λειτουργεί μέσα στο χώρο του Τ.Ε.Ι με την συμμετοχή των σπουδαστών και **ο οποίος θα αναλαμβάνει την ενημέρωση των επιχειρήσεων** σχετικά με το επίπεδο σπουδών του Τ.Ε.Ι έτσι ώστε να δημιουργηθεί κλίμα συνεργασίας με σκοπό οι ανάγκες των επιχειρήσεων σε στελέχη να καλύπτονται από τις αντίστοιχες γραμματείες του Τ.Ε.Ι.
- [4] **Οργάνωση ημερίδων** με καλεσμένους **ανώτερα στελέχη επιχειρήσεων** που θα δίνουν πραγματικά παραδείγματα των εργασιών που εκτελούνται στις επιχειρήσεις τις οποίες εργάζονται.
- [5] **Διοργάνωση σεμιναρίων** από το ίδιο το Τ.Ε.Ι για τους ήδη αποφοίτους του με σκοπό να ενημερώνονται για τις εξελίξεις της επιστήμης.
- [6] Μελέτη του **επιχειρηματικού κόσμου από το Υπουργείο Παιδείας και ανάλογα να τροποποιήσει το πρόγραμμα σπουδών** έτσι ώστε να δημιουργούνται στελέχη έτοιμα να καλύψουν τις ανάγκες των επιχειρήσεων αυτών.
- [7] Μέσα στα πλαίσια της συνεργασίας επιχειρήσεων Τ.Ε.Ι που αναφέραμε νωρίτερα **να απορροφάται ένας μεγάλος αριθμός σπουδαστών για πρακτική εξάσκηση** σε αυτές παρά σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες που απομακρύνουν τον απόφοιτο από το αντικείμενό του.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	2
3. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	4
4. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΜΗΧ/ΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	6
5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	15
6. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ	45
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΗΧ/ΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	47

Ερώτηση No 1.....	47
Ερώτηση No 2.....	48
Ερώτηση No 3.....	55
Ερώτηση No 4.....	59
Ερώτηση No 5.....	62
Ερώτηση No 6.....	63
Ερώτηση No 7.....	67
Ερώτηση No 8.....	69
Ερώτηση No 9.....	72
Ερώτηση No 10.....	74
Ερώτηση No 11.....	76
Ερώτηση No 12.....	77
Ερώτηση No 13.....	78
Ερώτηση No 14.....	80
Ερώτηση No 15.& 16.....	83
Ερώτηση No 17.....	85
Ερώτηση No 18.....	86
Ερώτηση No 19.....	87
Ερώτηση No 20.....	89
Ερώτηση No 21.....	90
Ερώτηση No 22.....	91
Ερώτηση No 23.....	92
Ερώτηση No 24.....	94

8. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΜΗ ΜΗΧ/ΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	95
9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΗ ΜΗΧΑΝ/ΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	98
10. Η ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΩΝ	102
11. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ	116